АГРОПРОФІ

№ 22-23 [075] ■ 19 червня, 2009 **український тижневик ділової інформації** www.agroprofi.com.ua

ПЕРЕДПЛАТА-2009

Шановні читачі!
Передплачуйте газету «АГРОПРОФІ» на 2009-й рік у будь-якому поштовому відділенні за каталогом або через Редакцію за тел. (044) 227-93-55.
Передплата на газету триває протягом всього року.
ЧИТАЙТЕ НАС І БУДЬТЕ ЗАМОЖНИМИ!

Наш індекс: 98990

АГРОПОЛІТИКА

ЗЕРНОВИЙ ПУЛ «НА ТРЬОХ»: ВИХІД ЧИ БЕЗВИХІДЬ?

Після проведення 6-7 червня 2009 р. у Санкт-Петербурзі Всесвітнього зернового форуму ініціатива створення «зернового пулу» між Україною, Росією і Казахстаном набула реальних обрисів. Чи потрібне Україні приєднання до зернового союзу «на трьох», читайте на стор.

3

КОМПАНІЇ

У АГРОБІЗНЕСІ ПОТРІБНЕ ДАЛЕКОГЛЯДНЕ ПЛАНУВАННЯ

Компанії АМАКО завжди є що запропонувати вітчизняним аграріям. А обличчю компанії – її генеральному директору Віталію Скоцику – завжди є що сказати. Перехресний «обстріл» журналістськими запитаннями та влучні відповіді на них керівника АМАКО читайте на стор.

8

Оптові ринки отримали чинну програму

12 червня після офіційної публікації набула чинності постанова Кабінету Міністрів України №562 від 3 червня 2009 р. «Про затвердження Державної цільової програми створення оптових ринків сільськогосподарської продукції».

Так, згідно з постановою, Мінагрополітики спільно з Мінфіном повинні передбачити під час складання проекту Державного бюджету України на відповідний рік кошти для виконання визначених Державною цільовою програмою по створенню оптових ринків сільськогосподарської продукції завдань і заходів, виходячи з фінансових можливостей, а також подавати щороку Кабінету Міністрів звіт про результати виконання програми до 31 березня наступного року.

Так, метою цієї програми є забезпечення реалізації високоякісної сільськогосподарської продукції і продуктів її переробки виробниками всіх форм власності на оптових ринках, зниження їх ціни.

Виконання програми, згідно з постановою, дасть змогу:

– створити 25 оптових ринків сільгосппродукції;
– сформувати сучасну мережу таких ринків;
– забезпечити товаровиробникам належні умови для продажу власної сільгосппродукції на оптових ринках;
– знизити рівень споживчої інфляції;
– збільшити об'єм виробництва плодоовочевої продукції;
– створити близько 3 тис. робочих місць.

Орієнтовний обсяг коштів, необхідний для виконання програми, становить 4 млрд грн, зокрема 1,2 млрд грн за рахунок держбюджету. Решта – з інших джерел. Термін виконання програми – 2009-2013 роки.

Овочі з теплиці круглий рік на полиці

ВИРОБНИЦТВО Пересічний українець може досхочу споживати овочі лише протягом 4-5 місяців – з кінця травня до середини жовтня, коли за наших природнокліматичних умов вони ростуть у відкритому ґрунті. Однак ринок потребує свіжих овочів увесь рік. І якщо моркву, капусту чи цибулю можна ефективно зберігати протягом року, то помідори-огірки доводиться або імпортувати, або вирощувати у теплицях.

ПЕРШЕ тепличне господарство на теренах Україні з'явилося 1946-го року у столиці, яке і по сьогодні продовжує працювати під назвою «Київська овочева фабрика». На початку 1990-х обсяг цього тепличного господарства сягнув вже близько 800 га скляних теплиць і близько 2 тис. га плівкових. На початку розбудови незалежності разом з усією економікою тепличне господарство країни занепало: через підвищення цін на енергоносії і високу собівартість продукції попит знизився і втратилися ринки збуту, обладнання та технології застаріли. Тож, у 1997 році теплиць залишилося близько 25-30%.

Але святе місце порожнім не буває. Близько 10 років тому почалося відродження тепличного господарства – інвестори відчули можливість непогано заробити на вщент зруйнованому ринку. У 2001 році було створено профільну Асоціацію «Теплиці України», до якої наразі входить 21 підприємство. Нині в Україні працюють понад сім десятків тепличних комбінатів, найбільші з яких розташовані довкола великих міст – ВАТ «Комбінат «Тепличний», СВАТ «Київська овочева фабрика», Агрокомбінат «Пуща-Водиця», ТОВ АФ «Пролісок» (Київська обл.), ЗАТ «Тепличний», ЗАТ «Зміївська овочева фабрика» (Харківська), ВАТ АФ «Провесінь» (Львівська), СТОВ «Кримтеплиця», Уманський і Черкаський тепличні комбінати (Черкаська),ТОВ «ТК «Дніпровський» (Дніпропетровська). Великі тепличні комбінати переважно вирощують овочі у скляних теплицях загальною площею від 6 га.

За даними офіційної статистики, під овочами закритого ґрунту в Україні нараховується понад 2,7 тис. га. Левова частка площ – близько 93% – використовується для вирощування томатів і огірків. Решта об'єму припадає на перець, баклажани, різноманітні салати та зелень, а також грибну продукцію.

Зазвичай першу тепличну продукцію отримують наприкінці лютого, коли рослинам стає достатньо освітлення протягом світового дня. А от для того, щоб вирощувати її протягом року, вже потрібні високі технології, які з 2007 року успішно застосовуються нашими аграріями.

Читайте на стор.5

ФОНДОВІ ІНДЕКСИ

Індекс	Останнє значення	Зміна за тиждень	Зміна з початку року
SD-індекс (Україна)	102,95	-11,4%	33,8%
РТС (Росія)	997,68	-11,5%	57,9%
WIG 20 (Польща)	1927,35	-3,8%	7,7%
DAX* (Німеччина)	4799,98	-5,0%	-0,2%
S&P 500* (США)	910,71	-3,0%	0,8%

* – за попередню торгівельну сесію.
За даними ІК «СІНКОМ КАПІТАЛ» на 18.06.2009

ФОНДОВИЙ РИНОК

НОВИНИ ПУБЛІЧНИХ КОМПАНІЙ ВІТЧИЗНЯНОГО АГРОСЕКТОРУ

Огляд корпоративних новин українських компаній, акції яких торгуються на світових фондових майданчиках, та динаміка цін на їхні цінні папери.

7

АГРОПОЛІТИКА

РОЗМОВА ПРО НАЙБІЛЬШЕ БАГАТСТВО УКРАЇНИ

Міжнародна виставка-ярмарок «Агро-2009» традиційно не оминула й земельно-правових питань. Так, 11 червня ц.р. у рамках виставки відбувся круглий стіл на тему «Земельні відносини: проблеми та шляхи розв'язання».

12

РИНОК І ЦІНИ

БІРЖОВІ ТОРГИ

Результати торгів сільськогосподарською продукцією, продуктами її переробки, продовольством за поточний тиждень.

15

НОВИНИ • СТИСЛО

На збирання – 90 тис. т пального

Кабінет Міністрів виділить 90 тис. т світлих нафтопродуктів за зниженими цінами для потреб аграріїв на період проведення збиральної кампанії. Таке рішення ухвалене 17 червня на засіданні уряду, повідомив журналістам міністр аграрної політики **Юрій Мельник**. Він уточнив, що при цьому буде виділено 39 тис. т дизпалива і 51 тис. т низькооктанового бензину, що виробляються на Шебелинському газопереробному заводі, що знаходиться в управлінні ДК «Укргазвидобування» НАК «Нафтогаз України». За словами міністра, нафтопродукти аграріям відпускатимуться за ціною 4500 грн за 1 т дизпалива і 5500 грн за 1 т бензину А-76 (з ПДВ).

Мінагрополітики переобладнає 6 спиртзаводів

Мінагрополітики планує в 2009 р. переобладнати 6 державних спиртзаводів під виробництво біоетанолу. Про це повідомив 12 червня заступник голови відомства **Олександр Шевченко**, виступаючи на III Україно-Німецькому форумі з біоенергетики.
Він уточнив, що з цією метою залучено 160 млн грн у вигляді приватних інвестицій. Заступник міністра нагадав, що нині під виробництво біоетанолу вже оснащено чотири держспиртзаводи: Гайсинський, Лохвицький, Барський і Лужанський. За словами заступника міністра, їх сумарна потужність виробництва становить 36 тис. тонн біоетанолу на рік.
Крім того, в 2009-2010 рр. на 10 держспиртзаводах планується будівництво установок із виробництва біогазу з відходів спиртового виробництва. Нині така установка вже збудована на Лужанському спиртзаводі, що дасть змогу зменшити споживання природного газу підприємством на 32%. Усього Мінагрополітики представило на затвердження Держагентству з інвестицій і інновацій 44 проекти, пов'язаних з впровадженням технологій з виробництва біопалива, повідомив О.Шевченко.

Узаконені пільги для біопалива

Виробники і користувачі біопалива в Україні одержать значні податкові пільги. Відповідний закон «Про внесення змін у деякі закони України про сприяння виробництву і використанню біологічних видів палива» підписав Президент України Віктор Ющенко, повідомляється на офіційному веб-сайті глави держави.

ЗГІДНО із законом, що набуває чинності з моменту опублікування, за винятком низки податкових статей, які почнуть діяти з 1 січня 2010 року, акцизний збір з виготовлення біологічних видів моторного палива і біоетанолу розраховується за нульовою ставкою.

Крім того, до 1 січня 2014 року встановлюється нульова ставка акцизного збору на частку палива, що є біокомпонентом у сумішевих видах моторного палива, і на етиловий спирт-сирець, що використовується для виробництва біоетанолу, що направляється на виробництво біопалива.

Закон також передбачає, що до 1 січня 2019 року звільняються від оподатковування операції з імпорту техніки та устаткування для реконструкції існуючих і будівництва нових підприємств з виробництва біопалива і для виготовлення та реконструкції технічних і транспортних засобів з метою споживання біопалива.

Така ж пільга буде застосовуватися при ввезенні технічних і транспортних засобів, у тому числі самохідних сільгоспмашин, що працюють на біопаливі.

Крім того, закон звільняє на 10 років (з січня 2010 року) від податку на прибуток, одержуваний від продажу біопалива, від діяльності з одночасного виробництва електричної і теплової енергії та виробництва теплової енергії з використанням біологічних видів палива, виробництва вітчизняної техніки та устаткування для переведення технічних і транспортних засобів на біопаливо.

З метою стимулювання інвестицій у відновлення основних фондів дозволяється до 1 січня 2019 року бонусна амортизація обладнання, що працює на альтернативних видах палива, що передбачає амортизацію в перший рік на рівні до 50%.

Закон також надає пільги фізичним особам зі сплати податку на доходи у випадку, якщо вони переобладнають свої транспортні засоби для роботи на сумішевих бензинах, біоетанолі, біодизелі, стиснутому або зрідженому газі.

Водночас документ уводить обов'язкове ліцензування виробництва, зберігання і реалізації рідкого біопалива з біомаси та біогазу.

Одночасно закон конкретизує кілька понять у сфері біологічного та альтернативного видів палива. Зокрема, до них він відносить продукцію і відходи сільського господарства (рослинництва та тваринництва), лісового господарства і технологічно пов'язаних з ним галузей промисловості, а також гранули, брикети, деревне вугілля та вуглисту речовину, зроблені із цієї продукції і відходів, які використовуються як паливо. Крім того, у перелік альтернативних видів палива включені органічна частина промислових і побутових відходів, а також гранули і брикети, зроблені з них.

Передбачено також, що біологічні види палива, призначені для реалізації як товарна продукція, підлягають обов'язковій сертифікації відповідно до законодавства.

Посилено відповідальність за порушення ветсанвимог

Президент України Віктор Ющенко підписав Закон України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення», який Верховна Рада прийняла 21 травня.

ЗГІДНО із законом, державні органи ветеринарної медицини, підрозділи ветеринарної міліції по проведенню карантинних ветеринарних заходів Міністерства внутрішніх справ України розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушеннями правил щодо карантину тварин і інших ветеринарно-санітарних вимог.

Від імені державних органів ветеринарної медицини, підрозділів ветеринарної міліції по проведенню карантинних ветеринарних заходів Міністерства внутрішніх справ розглядають справи про адміністративні правопорушення і застосовують адміністративні стягнення: Головний державний інспектор ветеринарної медицини України і його заступники, начальник Управління ветеринарної міліції по проведенню карантинних ветеринарних заходів Міністерства внутрішніх справ України і його заступники – штраф на громадян до 10 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, на посадових осіб – до 20 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Це мають право також робити головні державні інспектори ветеринарної медицини Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя, регіональних служб державного ветеринарно-санітарного контролю і нагляду на державному кордоні і транспорті і їх заступники, державні інспектори ветеринарної медицини Державного комітету ветеринарної медицини України, інспектори Управління ветеринарної міліції по проведенню карантинних ветеринарних заходів Міністерства внутрішніх справ, начальники відділів ветеринарної міліції по проведенню карантинних ветеринарних заходів головних управлінь, управлінь МВС в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві і Севастополі і їх заступники – штраф на громадян до 9 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, на посадових осіб – до 19 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Заявки на цукор-сирець за погодженням з МінАП

Уряд України зобов'язав Міністерство економіки погоджувати видачу ліцензій на ввезення цукру-сирцю з тростини в рамках тарифної квоти з Міністерством аграрної політики.

ВІДПОВІДНУ зміну до порядку розподілу тарифної квоти на ввезення в Україну цукру-сирцю з тростини Кабінет Міністрів вніс своєю Постановою від 27 травня 2009 р. №564.

Раніше Міністерство економіки само запропонувало погоджувати з Міністерством аграрної політики видачу ліцензій на ввезення цукру-сирцю. Як повідомлялося, Україна зобов'язалася перед Світовою організацією торгівлі ввести квоту на щорічне пільгове ввезення в країну 260 тис. тонн тростинного цукру-сирцю.

У листопаді 2008 р. уряд затвердив порядок розподілу квоти на ввезення в Україну тростинного цукру-сирцю, передбачивши, що в 2009 р. 80% квоти дістанеться країнам, що постачали цю продукцію на вітчизняний ринок в 2001-му, 2003-му і 2004 р., а 20% – новим країнам-постачальникам.

У березні 2009 року Мінекономіки оголосило про початок реєстрації з 2 квітня заявок на отримання ліцензій на імпорт тростинного цукру-сирцю, але пізніше відклало прийом заявок.

Шановні читачі!

За кілька тижнів настає найвідповідальніша пора сезону – по всій країні розпочнуться повномасштабні жнива, споконвічна героїчна битва за врожай, яку ведуть українські селяни. Попри всі зовнішні впливи, до яких у цьому сезоні додалась горезвісна криза, щиро бажаємо Вам щедрих ужинків, які наповнюють гордістю за власну працю і додають впевненості у своїх силах!
Колектив «АГРОПРОФІ» бере кілька тижнів на відпочинок для себе, аби в розпал жнив бути з вами на передньому краї. Тож, наступне число газети вийде друком **17 липня 2009 року**.

ПЕРЕДПЛАТА
Шановні читачі! Передплатіть газету «АГРОПРОФІ» на 2009-й рік в будь-якому поштовому відділенні або через Редакцію. ЧИТАЙТЕ НАС І БУДЬТЕ ЗАМОЖНИМИ!
Наш індекс: 98990

АГРОПРОФІ
український тижневик ділової інформації
СПІВЗАСНОВНИКИ ГАЗЕТИ:
ТОВ сільськогосподарське підприємство «НІБУЛОН»;
ТОВ «ДНІПРО-АЛЬФА-ПЛЮС»;
ТОВ «АГРОМЕДІА-ПРО».
Свідоцтво про державну реєстрацію ЗМІ
КВ 12931-1815ПР від 31.07.2007 р.
Передплатний індекс 98990.

ВИДАВЕЦЬ-РЕДАКЦІЯ:
ТОВ «АГРОМЕДІА-ПРО».
Офіс: м.Київ, вул.Комінтерну, 28, оф.24 (VI поверх)
Для листів – 01135, Київ-135, а/с 79.
Тел. (044) 227-9355, 235-7324.
info@agroprofi.com.ua,
www.agroprofi.com.ua
Головний редактор Тетяна Шелкопляс.
Випусковий редактор Павло Мороз.
Редактор відділу юридичної аналітики Євгенія Руженцева.
Оглядач Артем Олекса.
Дизайн та верстка Олексій Шелкопляс.

Газета виходить по п'ятницях.
Наклад – 5 000 екз. Ціна договірна.
Друк: ТОВ «МЕГА-Поліграф-Сервіс»,
02090, м.Київ, вул.Алма-Атинська, 2/1. Тел. (044) 451-8670.

Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. Редакція залишає за собою право скорочувати авторські матеріали та вносити в них правки. Рукописи не рецензуються та не повертаються. Листування з читачами ведеться лише на сторінках газети. Відповідальність за достовірність опублікованої в газеті інформації несуть автори та рекламодавці. При використанні матеріалів посилання на газету обов'язкове.

© ТОВ «АГРОМЕДІА-ПРО», 2009

Зерновий пул «на трьох»: вихід чи безвихідь?

ТОЧКА ЗОРУ Розмови про створення «зернового пулу» найбільшими країнами-виробниками – Україною, Російською Федерацією і Казахстаном – для збільшення важелів тиску щодо формування цін на світовому ринку на рівні міністрів сільського господарства точаться давно. Після проведення 6-7 червня 2009 р. у Санкт-Петербурзі (РФ) Всесвітнього зернового форуму, ця ініціатива набула реальних обрисів. Свою точку зору на те, чи потрібне Україні приєднання до зернового союзу «на трьох», висловив президент Української зернової асоціації (УЗА) Володимир Клименко.

– Чи проводиться сьогодні робота на міждержавному рівні щодо створення зернового пулу?

– Є робоча група Росія-Казахстан-Україна, яка працює над цим питанням. Вже понад рік ведуться ці розмови, а ініціатори й досі не можуть надати для вивчення серйозних матеріалів на цю тему. Єдине – це півтори сторінки, які за рік народилися.

Там написано, що нібито пул – це дуже вигідно і дозволить вирішувати логістичні проблеми: надлишки свого зерна Казахстан поставлятиме до Росії, а Росія поставлятиме своє зерно в Україну для подальшого експорту.

Йдеться про те, що ми диктуватимемо світові ціни, займемо домінуюче положення на ринку і т.ін. Ось це напрацювання цієї робочої групи. Матеріали – сирі, в мінімальному об'ємі... Обговорювати практично нічого.

– Тобто передбачається, що Україна експортуватиме окрім свого зерна ще і російське і казахстанське?

– Якщо Казахстан поставлятиме до Росії, а Росія пересуватиме надлишки зерна до України, то у мене виникає питання: а своє зерно ми куди діватимемо?

Якщо Росія хоче купувати казахстанське зерно – ніхто не заважає Росії це робити сьогодні: купувати хороше казахстанське зерно для себе, а своє – експортувати. І навіщо пул робити? Це – суто економічні відносини.

Крім того, велика кількість зерна у Росії і Казахстані є державною власністю... У нас же понад 11 тис. господарств, які займаються виробництвом зерна, а також в господарствах населення вирощуються мільйони тонн. У нас також близько 43 тис. фермерів.

Власниками цього зерна є виробники зерна. І виходить, що держава за рахунок коштів державного бюджету повинна у них викупляти зерно за якоюсь певною ціною? Так само відбуватиметься і в Росії, і в Казахстані... Потім підбиваються баланси... А потім що? Ми починаємо експортувати це все спільно на міжнародні ринки за узгодженими цінами? Абсолютно нереальна схема.

– Чи вистачить логістичних потужностей України для перевалювання ще і чужого зерна?

– Держава за останні роки ні копійки не дала на розвиток експортної інфраструктури, все за рахунок інвесторів. Якщо 7 років тому ми могли перевалювати 6 млн тонн зерна на експорт, то зараз – близько 32 млн тонн. Для цього задіяна вся наша логістична структура: елеватори, залізниця, порти.

Проте потужності, які є в Україні, практично всі зайнято нашим товаром. Тому говорити, що ми в рамках зернових пулів віддамо комусь свої перевалювальні потужності і чиєсь зерно експортуватимемо – це для України неприйнятний шлях.

В Україні бізнес зробив колосальний внесок і продовжує робити інвестиції. У нас зараз готується ще декілька серйозних портових перевантажувальних майданчиків. Україна нарощує і об'єми виробництва зерна, і об'єми його перевалювання.

У наших трьох країн ті самі ринки збуту, і ми постачаємо зерно в одні і ті ж точки планети. І, за великим рахунком, між нами сьогодні існує нормальна здорова конкуренція.

Для Казахстану, у якого погано з виходом до морів, плюси від приєднання до зернового пулу помітні. Наприклад, проїхати територією Росії, де іноді тарифи драконівські встановлюються, – це проблема для Казахстану.

Росія, так само як і Україна, будує порти, нарощуючи логістичні потужності, – вони не стоять на місці. Але, звичайно, це не можна порівняти з тією інфраструктурою, яка є в Україні. Наша портова перевалочно-зернова інфраструктура – це перлина України, але вона сьогодні працює саме на її сільське господарство.

Пропонують терміново створювати зерновий пул на трьох... Чому на трьох? Я не бачу ніякої терміновості для України. Україна повинна продовжувати працювати в звичайному ключі – нарощувати об'єми виробництва і експорту зерна, приділяючи серйозну увагу його якості.

– Як зміняться ціни в рамках подібного пулу?

– Що відбуватиметься, якщо Україна, Росія і Казахстан нарощуватимуть виробництво зерна? Якщо ми даємо більше зерна, то його буде більше, ніж взмозі купити імпортери. А прогнози світової торгівлі зерном існують до 2018 року.

Тобто ми з колегами з Росії і Казахстану повинні усвідомити, що фактично почнуться торгові війни. Це сприятиме зниженню цін. У зв'язку з тим, що виробляти зерно стане економічно невигідно, низка країн будуть вимушені відмовлятися від виробництва, у той час коли світ голодує. Замість того, щоб отримати плюси, ми в перспективі отримаємо ще більші мінуси: і для всього світу, і для тих, що голодують, і для виробників зерна.

– З ким у такому випадку «зернова трійка» буде вимушена вести торгові війни?

– Якщо ми збираємося диктувати ціни – це торгова битва за ринки зерна, битва з найбільшими виробниками і експортерами. Щодо пшениці – це буде Сполучені Штати, Європейський Союз й інші. Це призведе до зниження цін, небажання фермерів виробляти зерно. Тому я не бачу перспективи у такому підході.

Припустимо, Україна, Росія і Казахстан домовилися, що за реальної ринкової ситуації, наприклад, в $200 (на умовах FOB) за тонну пшениці – вони продаватимуть за $250. У нас її купуватимуть за такою ціною? Ні! Тобто ми не продаватимемо!

Замість того, щоб зерно продавати, диктуватимемо світові умови? А за чий рахунок? За рахунок виробників зерна? За рахунок трейдерів? За рахунок держави? В Україні недостатньо грошей для творення сучасного зернового ринку і зовсім немає – для ведення торгових війн.

А якщо ми не продаватимемо, то вийде ефект, який ми спостерігали в Україні весною 2008 року: коли ми могли експортувати 3 млн тонн, а нам уряд заборонив це робити. Були високі світові ціни, і коли Україна відмовилася продавати, то ці ціни ще підвищилися. Але що цікаво: хто на цьому виграв? Усі, окрім України! Тому що увесь світ, у кого була пшениця, продавав її за підвищеними цінами.

Отже, якщо такий пул «сидітиме» на купі зерна, не продаватиме і диктуватиме свої ціни, то це означає, що фермери Європейського Союзу, США, Аргентини і інших країн отримають доходи, а ті, хто диктуватиме ціни – дірку від бублика.

– Якщо зерновий пул Україні не підходить, в якому напрямку їй слід розвиватися?

– Я вважаю, що пул «на трьох» – це дуже дріб'язково. Ми не вирішимо поставлених завдань ні для наших держав, ні для частини голодуючого населення планети. Ми можемо завдати збитків інвесторам, які працюють в Україні, а також в інших державах. Ми вдаримо по власниках, які вирощують зерно. Світовому зерновому ринку потрібна стабільність і прогнозованість, а не диктат окремих держав або груп держав. Проблеми зернового ринку і перспективи його розвитку повинні вирішуватися на більш високому рівні із залученням значно більшого складу учасників.

У світі створена і успішно функціонує така організація, як Міжнародна рада із зерна (International Grains Council – IGC), до складу якої входять найбільші країни – експортери і імпортери зерна. Якщо ми хочемо модернізувати зерновий ринок, щоб вирішити проблему нестачі продуктів харчування на планеті, ми не повинні обмежуватися зерновим пулом на три держави. Необхідно серйозно працювати в рамках Міжнародної ради із зерна. Всі пропозиції необхідно концентрувати в IGC, а шляхи поліпшення виробництва і торгівлі – шукати на її платформі.

Україна вже вийшла з пропозицією до Міжнародної ради із зерна щодо проведення в червні 2010 року в Києві міжнародної конференції за участю всіх країн-членів IGC.

Я вважаю, що зараз настав час домовлятися на глобальному рівні. Ми повинні знайти розумний компроміс у виробництві і торгівлі зерном у світі.

ЛІГАБізнесІнформ, інтерв'ю від 15.06.09

ОФІЦІЙНО

ТИМ ЧАСОМ, 15 червня під час спільної прес-конференції в Мінагрополітики України в Києві Комісар Європейського Союзу із сільського господарства **Маріанн Фішер-Боель** висловила сподівання, що переговори України про створення зернового пулу з Російською Федерацією та Казахстаном не створять проблем у відносинах України з ЄС.

Україна є членом СОТ, а Росія і Казахстан у цю організацію не входять. І не хотілося б, щоб ці переговори, які ведуться відносно так званого зернового пулу, створювали проблему у переговорах України з ЄС, наголосила єврокомісар. Вона додала, що порушувала питання про зерновий пул під час двосторонніх переговорів в Україні, оскільки не розуміла, що це буде за організація – якась віртуальна структура чи організація, яка певним чином впливатиме на ціноутворення у сфері торгівлі зерном, або навіть якийсь картель.

Міністр аграрної політики України **Юрій Мельник**, у свою чергу, заявив, що сьогодні взаємовигідність – це домінанта будь-яких переговорів, тому Україна, відповідаючи на потреби світового ринку щодо збільшення обсягів виробництва продукції сільського господарства, йде дорогою не просто збільшення обсягів виробництва, а побудови під цю модель логістики, яка включала б польові елеватори з усім необхідним, залізничну мережу та портове господарство. За його словами, сьогодні наші сусіди – Російська Федерація і Казахстан – висловлюють бажання експортувати зерно через порти Чорного моря. І цю тему не раз обговорювали: як скоординувати дії без шкоди учасникам ринку. За даними міністра, потужності України з перевалки зерна становлять до 42 млн тонн на рік, що дозволяє відправляти на експорт не лише українське зерно, а й зерно партнерів.

Новим напрямком розвитку інфраструктури експорту зерна Ю.Мельник назвав більш ефективне використання баржевого флоту для доставки зерна з віддалених районів до портів. (*Про інвестиційний проект ТОВ СП «НІБУЛОН» щодо будівництва власного сільськогосподарського флоту із 24 барж типу «ріка-море» читайте в газеті «Агропрофі» № 12 та 20 за цей рік –* ***ред.***).

За матеріалами УНІАН, Укрінформ

НОВИНИ РЕГІОНІВ

17 мільйонів – на подолання лиха на Херсонщині

Уряд України виділив Херсонській області 17 млн грн на поворотній основі для ліквідації наслідків квітневих заморозків. Про це йдеться у Розпорядженні Кабінету Міністрів від 10 червня 2009 р. №635-р. Кошти виділяються з резервного фонду державного бюджету. Херсонська обласна державна адміністрація повинна повернути гроші до бюджету до 1 жовтня 2010 р.

Кіровоградщина практично готова до жнив

Кіровоградська область майже готова до проведення зернозбиральної кампанії, планується, що комбайни вийдуть в поле в першій декаді липня. Про це на прес-конференції повідомив начальник головного управління агропромислового розвитку Кіровоградської ОДА **Іван Владов**. За його словами, рівень готовності зернозбиральної техніки на сьогодні становить 95%.

«За попередніми розрахунками, середнє навантаження на один комбайн складе 240 га, що значно вище за норматив, тому сільгоспвиробники вже зараз працюють над укладанням договорів по залученню техніки з інших регіонів України», – підкреслив І.Владов.

На проведення збору урожаю 2009 р., повідомив він, господарствам області необхідно 35,6 тис. тонн дизельного палива і 8,5 тис. тонн бензину. На сьогодні область забезпечена паливним ресурсом на 82% (ДТ) і 75% (бензин).

Як повідомив І.Владов, цього року намічено зібрати 2,5 млн тонн зернових, соняшнику – 500 тис. тонн, цукрових буряків – 462,5 тис. тонн.

Донеччина нарощує валове виробництво сільгосппродукції

За січень-травень 2009 р. обсяги виробництва валової продукції сільського господарства (у зіставних цінах 2005 р.) по всіх категоріях господарств Донецької області по відношенню до рівня 2008 р. становлять 105%. Про це повідомила прес-служба Донецької ОДА.

Зокрема по сільськогосподарських підприємствах виробництво валової продукції становило 111%, по категорії населення – 96%.

Головним управлінням агропромислового розвитку Донецької облдержадміністрації отримано з державного бюджету за програмою підтримки області 25,9 млн грн і спрямовано стільки ж на рахунки підприємств.

Для здійснення фінансової підтримки шляхом механізму здешевлення кредитів Міністерством аграрної політики спрямовано 16,6 млн грн, виплачено підприємствам 16,6 млн грн (100%). За програмою «Державне пільгове кредитування індивідуальних сільських забудовників» отримано 514 тис. грн., при цьому була використана вся сума (100%). За програмою «Бюджетна дотація за вирощені і здані на забій і переробку худобу і птицю (кредиторська заборгованість за 2008 р.)» отримано 8,1 млн грн, сплачено підприємствам 100%.

З початку року в області згідно з договорами виплачено 5,8% орендної плати за майно і 9,5% орендної плати за землю. Відсоток виплати від грошової вартості орендованої землі в середньому по області становить 2,1%, від грошової вартості орендованого майна – 1%.

Дніпропетровщина підраховує державну підтримку галузі

Аграрії Дніпропетровської області в поточному році отримали 1,764 млн грн державної компенсації. Про це повідомив начальник головного управління агропромислового розвитку облдержадміністрації **Василь Приходько**.

Зокрема, агроформуванням перерахували 474 тис. грн за приріст поголів'я корів молочного і м'ясного напряму, 645 тис. грн – за приріст поголів'я корів м'ясного напряму.

Також сільгоспвиробники отримали майже 17 млн грн державної підтримки за здане на забій м'ясо переробним підприємствам. За словами Василя Приходька, це сума боргу за минулий рік.

Крім того, область отримала 645 тис. грн державної компенсації за посадку і догляд за молодими садами. «Ця програма передбачає розподіл 1% від виручки за вино і горілку на посадку і догляд за висадженими садами», – відзначив начальник головного управління.

На сьогодні в області функціонує 17 державних програм підтримки тваринництва і рослинництва.

Миколаївщина: долати фінансову скруту допомагає минулорічний урожай

У дні роботи XXI Міжнародної виставки-ярмарку «Агро-2009» на виставкових майданчиках можна було зустріти багато посадовців з усіх куточків України. Дехто із них знайшов час, аби розповісти про роботу галузі у своєму регіоні у цей непростий рік. Наразі, нинішній стан аграрного сектора Миколаївської області коментує Віталій Травянко, заступник голови Миколаївської ОДА з питань АПК.

– НА АГРАРНОМУ секторі нашої області, як і загалом України, звичайно, позначилася фінансова нестабільність, але працівники сільськогосподарського комплексу не впадали у відчай. Було проведено відповідну роботу і з боку облдержадміністрацій, і з боку районів, зокрема зустрічалися із сільгосптоваровиробниками для обговорення проблем. Так, рік був складний, зокрема у фінансовому плані. Це і недостатня робота з банками. Щоправда, не можу сказати, щоб вона була зовсім відсутня: банки десь на 30%, якщо порівнювати з 2008 роком, пролонгували попередніх кредитів, і працювали зі своїми постійними клієнтами, надаючи кредити на 2009 рік. Але, ще раз підкреслю, відчутно, що це лише третина від минулорічних обсягів.

Віталій ТРАВЯНКО

Однак завдяки тому, що Миколаївщина мала 2008 року гарний врожай і зернових, і соняшника, у нас були, відповідно, свої запаси зерна на зберіганні (і на елеваторах, і у своїх базових господарствах), керівники у нас із великим досвідом роботи, тож реалізація тривала протягом усього року й сьогодні вона ще триває. І тут я хотів би подякувати нашому ТОВ СП «НІБУЛОН», який зародився в Миколаївській області й надає допомогу нашим місцевим товаровиробникам. І щодо його злагодженої роботи з приймання зерна у виробників за схемою «сьогодні зерно, завтра кошти» – жодних питань і жодних затримок не було. Це добре відпрацьована схема, яка й склала основну фінансову підтримку нашим, миколаївським, господарствам і дала змогу завершити й комплекс весняно-польових робіт, і посів ранніх зернових, і догляд за посівами сьогодні, й підготовку до жнив.

Тож є проблеми, але ми намагаємося їх розв'язувати, здебільшого за рахунок минулорічного врожаю. Бажано було б мати державну підтримку. За планом бюджетної підтримки на 2009 рік ми мали отримати через Міністерство аграрної політики 35 млн грн. На сьогодні ми отримали двадцять, але підтримка для сільгоспвиробників продовжує надходити. Це стосується і м'яса, і племрепродукторів, і насіннєвих господарств, і плодоовочевих садиб – усе це також відпрацьовується. Є затримка, але те, що затверджено бюджетом, розписано, воно надходить. Бажано, щоб міністерство наблизило надходження коштів до періоду збирання врожаю...

А наразі хотів би подякувати за підтримку зі зрошення, бо ми південний регіон, і всі плоди й овочі змушені вирощувати на зрошенні. Тут також є державна підтримка – компенсація коштів за електропостачання.

Що ж до прогнозів на врожай, то про нього краще говорити, коли він уже в коморі. Є проблеми сьогодні, але ми не впадаємо у відчай, працюємо над цим.

Підготувала Софія Багірова

ДОВІДКА

Станом на 17 червня у Миколаївській області, за оперативними даними, з 237,2 тис. га парових земель під сівбу озимих вже підготовлено 188,8 тис. га, що становить 80% від плану. Планується завершити підготовку площ до 25 червня. В області підлягають збиранню 877,7 тис. га ранніх зернових культур і ріпаку. В цілому сільгосптоваровиробники області готові до проведення збиральних робіт. Для організованого проведення збиральної компанії відремонтовано 2416 од. власних зернозбиральних комбайнів, і укладені договори на запозичення ще 1654 комбайнів.

За інф. прес-служби Миколаївської ОДА

Зерно для Ефіопії відвантажив «НІБУЛОН»

СВІТОМ шириться взаємодопомога та доброчинність, в тому числі й на міждержавному рівні. Так, в рамках світової продовольчої програми «World Food Program» урядом України було надано гуманітарну допомогу Ефіопії. 7 червня цього року на борт теплоходу «ELDORE I» було завантажено 1000 тонн продовольчої пшениці. Відповідно до Указу Президента України від 18.11.08 року №1051/2008 «Про надання гуманітарної допомоги Федеративній Демократичній Республіці Ефіопія» та згідно розпорядження КМУ від 28.01.09 №181-р експортером виступило Міністерство з питань надзвичайних ситуацій і в справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи.

Весь етап вантажних операцій, в тому числі накопичення, зберігання й перевалка пшениці, був забезпечений та організований ТОВ СП «НІБУЛОН». Варто зазначити, що продаж та доставка зерна до порту відвантаження здійснювались за ціною собівартості продукції, а відвантаження на судно було здійснене на безоплатній основі.

За інф. прес-служби компанії «НІБУЛОН»

Овочі з теплиці круглий рік на полиці

КОМПАНІЇ Вирощувати овочеву продукцію закритого ґрунту протягом усього року першими в Україні почали у агрофірмі «Пролісок» Баришівського р-ну на Київщині у 2007 р. Тут збудовано новий високотехнологічний тепличний комплекс інтерплантного вирощування овочів із застосуванням штучного освітлення, що дає змогу максимально використовувати генетичний потенціал рослин і отримувати високоякісну продукцію упродовж року.

ОВОЧІ в раціоні харчування людини потрібні щодня. На жаль, в Україні через наші природнокліматичні умови ми не здатні вирощувати їх протягом року у відкритому ґрунті, так само як країни Північної і Центральної Європи й Америки. Тому інтенсивного розвитку в цих країнах набули технології виробництва овочевої продукції закритого ґрунту – тобто у теплицях.

Але вирощувати овочі під склом без додаткових носіїв світла можливо тільки в межах світового дня, який має тривати не менше 10 годин. У такий спосіб «недостатньо освітленими» для таких країн стають три-чотири місяці на рік. Відтак вирощувати овочі протягом року дозволило впровадження штучного освітлення, яке дало можливість застосувати сучасні високі технології тепличного агровиробництва і максимально використати природні властивості рослин.

– Агрофірма «Пролісок» уже понад 15 років працює на ринку овочів відкритого і закритого ґрунту, – говорить заступник директора **Павло Іщик**. – І від самого початку ми зробили ставку виключно на сучасні технології. Тож у 2007 році ми першими в Україні збудували тепличний комплекс, який здатний вирощувати і поставляти овочеву продукцію нашим споживачам безперервно протягом року.

У агрофірмі «Пролісок» використовуються найкращі мінеральні добрива, мікроелементи в повному обсязі, в необхідних контрольованих дозах і в необхідний час. Застосовується біологічний захист проти шкідників та хвороб, що дозволяє мінімізувати використання хімічних препаратів. Запилення рослин відбувається за допомогою джмелів.

Завдяки такій роботі у 2008 році підприємство отримало сертифікат за всесвітньою програмою «Global Gap», яка засвідчує високу культуру та якість виробництва продукції. Результатом такої роботи стала поява бренду «Баришівські овочі» як оцінка смачної високоякісної продукції.

Крім того, підприємство займається вирощуванням овочів у відкритому ґрунті: капусти, моркви, буряків.

Для досягнення найкращих та найсприятливіших умов зберігання овочів без втрати їх поживних властивостей, проведено модернізацію в складських приміщеннях та встановлено новітнє голландське обладнання для зберігання плодоовочевої продукції у загальних обсягах понад 500 тонн.

Ще одним напрямом діяльності підприємства є вирощування за інтенсивними технологіями цибулинних квітів, зокрема тюльпанів, лілій в осінньо-зимово-весняний період за безперервним циклом. Ця технологія вирощування є найсучаснішою в Україні. Завдяки їй можна отримувати абсолютно екологічно чисту продукцію без застосування різного роду стимуляторів росту та хімічних речовин. Тільки різнобарвних тюльпанів «Пролісок ЛТД» вирощує на зріз близько тридцяти видів.

– Смачний томат чи гарна квітка, поживна капуста чи хрумкий огірок, все це ви знайдете в асортименті нашого підприємства, – резюмує нашу зустріч Павло Іщик. – Причому найвищої якості та протягом цілого року. Баришівська продукція, панове співвітчизники, – саме для вас, тому що вона вирощена з любов'ю!

Сторінку підготував Артем Житков

НОВИНИ РЕГІОНІВ

Харківщина здобула «Золоту медаль» за кращу регіональну експозицію на виставці «Агро-2009»

Підбиваючи підсумки участі підприємств Харківської області у XXI Міжнародній агропромисловій виставці-ярмарку «Агро-2009», заступник голови облдержадміністрації Віктор Звєрєв зазначив, що представлені на виставці експозиції відображали кращі досягнення Харківщини у сільському господарстві, переробній, харчовій промисловості та сільськогосподарському машинобудуванні.

В рамках проведення «Агро-2009» відбувся конкурс «Золота, Срібна, Бронзова медаль» на кращий експонат, технологію та наукову розробку. За його результатами підприємства і наукові заклади, які представляли Харківську область, отримали медалі всіх гатунків, а експозиція Харківщини визнана кращою серед областей України, за що регіон було нагороджено Золотою медаллю «За краще висвітлення регіонального розвитку та виставкову експозицію серед областей України». На колективному стенді Харківської області були представлені зразки конкурентноспроможної продукції переробних, харчових та сільськогосподарських підприємств Слобожанщини, наукові розробки провідних наукових та науково-дослідних закладів, які користувались великою зацікавленістю відвідувачів виставки, киян та гостей міста, іноземних делегацій.

Також в рамках «Агро-2009» відбулась VIII Спеціалізована виставка сільськогосподарських тварин, ветеринарії та товарів для тваринництва «Animal'EX-2009».

За інформацією Віктора Звєрєва, племінне поголів'я худоби і птиці продемонстрували ВАТ «Племінний завод «Червоний велетень» Зміївського району, ПП АФ «Світанок» Нововодолазького району, ДП ДГ «Гонтарівка» Інституту тваринництва УААН Вовчанського району, ТОВ АФ «Киселі» Первомайського району, ДП ДГ «Борки» Інституту птахівництва УААН Зміївського району, ТОВ «Агроімпекс» Зміївського району, ДП ДГ «Роздольне» Зміївського району. За зразкове ведення селекційно-племінної роботи, високий рівень вирощування племінного молодняку овець, зразкове збереження генофонду порід овець та птиці племінні господарства області були відзначені дипломами чемпіонів виставки та дипломами I та II ступенів.

На відкритих майданчиках була представлена сільгосптехніка виробництва ВАТ «Харківський тракторний завод ім. Орджонікідзе», ВАТ «Завод ім. Фрунзе», ЗАТ «Інститут Укроргверстатінпром» та інших підприємств області.

Всього від Харківської області в формуванні експозиції взяло участь біля 120 підприємств всіх форм власності, з них 45 – презентували свою продукцію.

* * *

Щодо цьогорічних виробничих показників АПК області, заступник голови обласної державної адміністрації Харківської області повідомив, що в січні-травні поточного року на оновлення матеріально-технічної бази сільськогосподарськими підприємствами області спрямовано 48,87 млн грн. За цей період було придбано: 41 трактор, в т.ч. 6 – виробництва ВАТ «ХТЗ», 8 зернозбиральних комбайнів, 36 сівалок, 13 машин для внесення мінеральних добрив, 14 культиваторів для суцільної обробки тощо.

Віктор Звєрєв також повідомив, що в господарствах області продовжується робота з заготівлі кормів для сільськогосподарських тварин. Станом на 16 червня по всіх категоріях господарств фактично заготовлено 57,4 тисяч тонн сіна (або 24% від запланованого обсягу в 236,6 тисяч тонн), в тому числі, в сільгосппідприємствах – 14,4 тисяч тонн сіна (або 18% від плану в 80,6 тисяч тонн).

Одещина розраховує зібрати цього року 2,3 млн тонн зерна

Аграрії Одещини, що приступили до збирання пшениці і ячменю нового урожаю, планують зібрати цього року 2,33 млн тонн зерна. У жнива, що почалися на 2-3 тижні раніше звичайних термінів, включилися агропромислові підприємства 7 районів. Про це повідомив на прес-конференції, присвяченій реалізації програми «Зерно Одещини 2005-2010», заступник голови облдержадміністрації **Микола Кісеолар**.

Він зазначив, що для проведення весняних польових робіт аграріям області було потрібно 1,5 млрд грн, а банки надали кредитів лише на 100 млн грн. Удвічі менше торішнього поступило грошових коштів, призначених для підтримки АПК, з держбюджету. Тож не всюди вдалося провести операції по захисту посівів від бур'янів, шкідників.

Непроста ситуація і зі збиральною технікою. Своїх комбайнів в області недостатньо, навантаження на кожну машину дуже високе – 390 га. Всього господарства області мають намір додатково залучити 1,5 тис. зернозбиральних комбайнів.

Росія: стратегічні плани – на збільшення експорту зерна

У СВОЄМУ виступі на Всесвітньому зерновому форумі, який відбувся 6-7 червня в Санкт-Петербурзі, міністр сільського господарства Російської федерації **Олена Скринник**, відзначила, що в найближчі 10-15 років в Росії планується збільшити валовий збір зерна до 135 мільйонів тонн на рік. Це дасть змогу не тільки повністю задовольнити зростаючі внутрішні потреби, але і забезпечити стабільний експорт 40-50 млн тонн в країни Центральної, Південно-Східної Азії, Середнього і Близького Сходу, Південної Європи і Африки.

О.Скринник також зауважила про необхідність міжнародної координації дій окремих держав по управлінню продовольчими ресурсами. Лейтмотивом виступу міністра на бізнес-форумі «Причорномор'я: місце у забезпеченні стабільності світового ринку зерна», який проходив у рамках Всесвітнього зернового форуму, стала пропозиція щодо формування зернового пулу країн Причорномор'я. Цю ініціативу підтримали представники України і Казахстану. Як зазначила Олена Скринник, створення такого пулу держав-експортерів зерна в Причорноморському регіоні дасть змогу, зокрема, понизити коливання цін на світовому ринку зерна і їх залежність від спекулятивних чинників, створити механізм спільного інтернаціонального управління зерновими запасами і оптимізувати інвестиції в створення зернової інфраструктури. *(Точку зору українських фахівців на ці плани, яку висловив президент УЗА Володимир Клименко, а також позицію МінАП та ЄС, див. на стор.3 – **ред.**)*

За інф. прес-служби МСГ РФ

Білорусь нарощує великотоварне агровиробництво

ОБСЯГИ виробництва сільгосппродукції в господарствах усіх категорій Білорусі в січні-травні 2009 р. становив в поточних цінах Br 6 трлн., що в зіставних цінах на 6,8% більше порівняно з аналогічним періодом минулого року, повідомили в Національному статистичному комітеті республіки (Білстат).

За даними Білстату, об'сяг виробництва в сільгосппідприємствах і селянських (фермерських) господарствах за січень-травень 2009 р. порівняно з січнем-травнем 2008 р. зріс на 9,2%. Обсяг виробництва в господарствах населення скоротився на 6%.

Реалізація худоби і птиці на забій (у живій вазі) в сільгосппідприємствах в січні-травні збільшилася на 12,8% до 475,9 тис. тонн, виробництво молока – на 9% до 2,256 млн тонн, яєць – на 2,1% до 946 млн шт.

Цінові війни на Близькому Сході

ЯК повідомляє єгипетське видання Al Masry Al Youm, 10 червня в порту м.Дамієтта власті Єгипту затримали партія української кукурудзи об'ємом 61 тис. тонн з метою перевірки її якості. Попередня перевірка імпортованої кукурудзи показала, що в зерні перевищений допустимий вміст шкідливого насіння.

На думку приватних аналітиків, така ситуація схожа на інцидент з російською пшеницею, і арешт українського зерна слід розцінювати як прояв боротьби за ціну, а не якість. Нагадаємо, що ретельні перевірки імпортованого зерна в Єгипті стали проводитися з середини травня ц.р.

Згідно з митними даними, з початку 2008/09 МР Україна експортувала до Єгипту 923,9 тис. тонн кукурудзи, включаючи 91,02 тис. тонн в травні і 226 тис. тонн в квітні ц.р.

Водночас показники імпорту українського борошна до Ізраїлю серйозно стурбували місцеву Спілку промисловців. Українська продукція за останні місяці помітно посунула конкурентів на ринку, пише Deutsche Welle.

Незважаючи на загальне падіння українського експорту у зв'язку з кризою, продажі борошна до Ізраїлю за останні 5 місяців демонструють рекордне зростання, зумовлене вигідним співвідношенням ціни і якості. За приблизними підрахунками, за цей період з України було імпортовано близько 50 тисяч тонн борошна, ціни на яке нижчі за ізраїльські.

Така активність українських експортерів не на жарт насторожила представників ізраїльської харчової промисловості, які можуть не витримати конкуренції з українськими постачальниками.

У зв'язку з цим Спілка промисловців Ізраїлю готує скаргу до Міністерства промисловості з вимогою вжити заходів проти подальшої експансії українських виробів на ринку.

Як прогнозує заступник голови Спілки Мейр Бар-Ель, уряд вже найближчим часом нейтралізує демпінговий імпорт українського борошна, який, на думку позивачів, суперечить як міжнародним угодам, так і національному законодавству.

Біржові торги ф'ючерсними контрактами на пшеницю в Росії на Національній товарній біржі за 18 червня 2009 року

Ф'ючерсний контракт	Ціни угод *				Розрахункова ціна *	Зміни розрах. ціни *	Ціни котирувань *		Обсяг	
	відкр.	мін.	макс.	закр.			краща купівля	кращий продаж	кіл-ть угод	RUB
EXW пшениця кл.3 Липень '09	4890	4741	4892	4741	- 4835	-133	4741	4892	10	20114900
EXW пшениця кл.3 Вересень '09	4995	4844	4995	4849	- 4942	-55	4844	4995	10	19916195
EXW пшениця кл.3 Листопад '09	5098	5044	5098	5048	- 5078	-13	5044	5098	10	21125260
EXW пшениця кл.4 Липень '09	4405	4294	4407	4297	- 4365	-33	4294	4407	10	18156580
EXW пшениця кл.4 Вересень '09	4698	4589	4698	4689	- 4679	-4	4589	4698	10	18857345
EXW пшениця кл.4 Листопад '09	4895	4890	4895	4890	+ 4894	+10	4890	4895	10	20357220
EXW пшениця кл.5 Липень '09	0	0	0	0	+ 4109	+0	0	0	0	0
EXW пшениця кл.5 Вересень '09	0	0	0	0	+ 4242	+0	0	0	0	0
EXW пшениця кл.5 Листопад '09	0	0	0	0	+ 4414	+0	0	0	0	0
FOB експ. пшениця Липень '09	195,2	194,3	195,4	194,3	+ 195,0	+0	194,3	195,4	10	22579461
FOB експ. пшениця Вересень '09	198,3	197,6	198,3	197,8	+ 198,1	+0	197,6	198,3	10	22935463
FOB експ. пшениця Листопад '09	200,3	199,0	200,3	199,5	+ 200,0	+0	199,0	200,3	10	23905599

*EXW – ціни в RUB/тонну, без ПДВ. Поставка з елеватора, Південний ФО РФ;
FOB – ціни в $/тонну, з ПДВ. Порт відвантаження – Новоросійськ

За даними AgroNews.ru
Довідково: за курсом НБУ на 18.06.2009 року 1 RUB = 0,24493 грн.

Основні тенденції зернового ринку США

ЦІНА липневих ф'ючерсів по пшениці на біржі у Чикаго (CBOT) упала на 6% (40 центів за бушель), торги закрились на позначці $5,83/bu. Аналагочні ф'ючерси у Канзас Сіті (KCBT) втратили 49 центів за бушель і завершились на позначці $6,37/bu. Ціни закриття у Мінеаполісі (MGE) опустились на 14 центів порівняно із попереднім тижнем – до $7,32/bu. Ціна ф'ючерсів по соєвих бобах за тиждень додала 19 центів за бушель – до $12,44/bu. Натомість, ф'ючерси по кукурудзі втратили 20 центів і завершили тиждень на позначці $4,24/bu.

Мінсільгосп США (USDA) 10 червня оприлюднив свій черговий Прогноз світового попиту та пропозиції сільськогосподарської продукції. Згідно із цим прогнозом USDA світове виробництво пшениці у 2009/10 маркетинговому році становитиме 656 млн. МТ, це дещо менше порівняно із попередньою доповіддю.

За прогнозами USDA середню ціну виробників підвищено у порівнянні із попереднім місяцем на 20 центів за бушель. Експерти очікують, що середні ціни виробників становитимуть в межах $4,90-5,90 за бушель ($180-216/МТ). Це збільшення обумовлене високими цінами на фуражне зерно і сою разом зі зменшенням прогнозованих обсягів світового виробництва.

USDA також повідомляє, що 44% від врожаю озимої пшениці знаходиться у доброму або відмінному стані. Сівбу ярої пшениці завершено на 96% від запланованого. Із них 72% посівів у доброму або відмінному стані, порівняно із 63% на цей період минулого року.

Чисті продажі нового врожаю за тиждень становили 353,9 тис. МТ. Значні продажі відбулись до Нігерії (71,6 тис. т), Філіппін (68 тис. т), Колумбії (47 тис. т).

США. Ціна ф'ючерсних контрактів на 12 червня 2009 року

Біржа (зернові)	Липень '09			Вересень '10		Грудень '10		Березень '10		Травень '10	
	$/МТ*	$/буш	зміни, $/буш	$/буш	зміни, $/буш	$/буш	зміни, $/буш	$/буш	зміни, $/буш	$/буш	зміни, $/буш
CBOT Чикаго (Пшениця SRW)	214,21	5,830	-0,400	6,105	-0,405	6,400	-0,360	6,510	-0,428	6,770	-0,275
KCBT Канзас Сіті (Пшениця HRW)	234,05	6,370	-0,490	6,473	-0,550	6,635	-0,533	6,780	-0,463	6,823	-0,495
MGE Міннеаполіс (Пшениця HRS)	269,14	7,325	-0,138	7,263	-0,328	7,365	-0,338	7,465	-0,308	7,510	-0,290
CBOT Чикаго (Кукурудза)	155,79	4,240	-0,200	4,335	-0,205	4,475	-0,200	4,560	-0,223	4,640	-0,215
CBOT Чикаго (Соєві боби)	Липень '09			Серпень '09		Вересень '09		Листопад '09		Січень '10	
	457,27	12,445	0,190	11,695	-0,020	11,040	0,030	10,750	0,133	10,840	0,168

* 1 МТ (тонна метрична) пшениці та соєвих бобів = 36,74 бушеля
1 МТ (тонна метрична) кукурудзи = 39,37 бушеля

За даними U.S.WHEAT ASSOCIATES

США. Ставки океанського фрахту на 12 червня 2009 року, $/тонну

Район експорту	Район імпорту	«Handy» 25-30 тис.тонн	«Handymax» 40-46 тис.тонн	«Panamax» >54 тис.тонн
Мексиканська затока	Мексика (Веракруз)	16	14	
	Захід Південної Америки (Перу/Еквадор)	34		
	Північ Південної Америки (Колумбія)	21		
	Схід Південної Америки (Бразилія)	30		
	Західна Африка (Нігерія)	58		
	Східне Середземномор'я (Італія)	31		
	Західне Середземномор'я (Марокко)	42		
	Близький Схід (Єгипет)			36
	Японія		56	54
Атлантичне узбережжя	Північ Південної Америки (Венесуела)	33		
	Західна Африка (Нігерія)	58		
	Близький Схід (Єгипет)			25
ріка Св.Лаврентія	Північ Південної Америки (Венесуела)	28		23
	Європа (Роттердам)	30		
	Близький Схід (Єгипет)			33
Великі Озера	Східне Середземномор'я (Італія)	63		
	Західне Середземномор'я (Іспанія)	59		
	Європа (Роттердам)	51		
	Західна Африка(Марокко/Алжир)	54		
Північно-Західне Тихоокеанське узбережжя	Захід Південної Америки (Перу/Еквадор)	29		
	Близький Схід (Єгипет)			44
	Східна Африка (Джибуті/Момбаса)		58	
	Південна Азія (Індонезія/Філіппіни)		37	35
	Тайвань		36	34
	Південна Корея		36	34
	Японія		34	32

* Ставки фрахту на Великих Озерах наведені для суден типу «Lakers» (18 тис.тонн)

За даними U.S.WHEAT ASSOCIATES

НОВИНИ ФОНДОВОГО РИНКУ ▲ Компанії українського аграрного сектору

Дакор

Група компаній «Дакор», один з найбільших виробників цукру в Україні, повідомила попередні неаудовані результати фінансово-господарської діяльності групи. Чиста консолідована виручка склала майже 661 млн грн. Трохи більше двох третин виручки прийшлося на продаж цукру, ще 9% – на продаж побічних продуктів. 16% компанія отримала від продажу зернових. EBITDA групи у 2008 році склав 140 млн грн без урахування витрат на утримання землі, що не обробляється (8,9 млн грн.). Чистий прибуток склав 104,6 млн грн.

Основні фінансові показники діяльності у 2007-2008 рр., млн грн

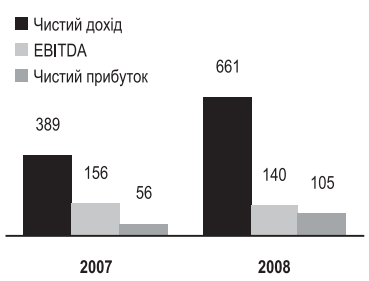

Джерело: дані компанії

Минулого року підприємства групи обробляли 71 тис га землі, на яких був зібраний врожай у 167,7 тис тонн зернових та 877 тис тонн цукрових буряків. Середня врожайність озимої пшениці склала 4 тонн/га, ячменю – 3 тонн/га, цукрового буряка – 41,7 тонн/га. Було вироблено 112,4 тис тонн цукру, половина з якого продано трейдерам, а інша половина – безпосередньо промисловим споживачам. На 20% збільшилась реалізація на експорт.

Серед інвестиційних програм групи слід відзначити збільшення продуктивності цукрових заводів на 10%, завдяки чому їх загальна потужність переробки сировини зросла до 16,5 тон за добу. Було оновлено автопарк на 20 нових автомобілів КАМАЗ з причепами та придбана нова високоякісна сільгосптехніка для збирання зернових (16 одиниць).

Компанія майже завершила будівництво нового елеватора, розрахованого на зберігання 50 тис тонн зерна. Введення в експлуатацію на повну потужність заплановане на червень. Загальна вартість проекту склала 13,2 млн доларів США, запланована окупність – 4,5 роки. Для фінансування проекту був залучений кредит Райффайзен Банк Аваль на суму 10 млн доларів США.

Всього на кінець року загальний борг «Дакору» складав 395,8 млн грн порівняно з 338 млн на кінець попереднього року. Середня відсоткова ставка складає 17% у гривні, 9% у доларах США, 10,5% у євро.

Ринкова вартість акцій, USD

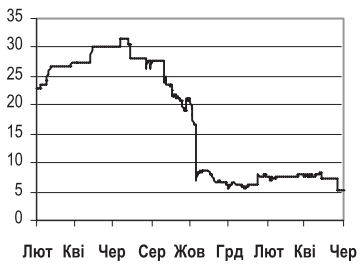

Джерело: Bloomberg

Акції ВАТ «Дакор Вест» продовжують бути слабо ліквідними, адже на початку червня відбулася перша угода з ними після жовтня минулого року. Ціна угоди знизилась на 27% до 40 грн за акцію, що наблизило ринкову вартість компанії до справедливої. Тим не менш, оцінити реальну вартість компанії залишається важким завданням, оскільки надані менеджментом дані про діяльність поки що не підтверджені незалежним аудитом.

MCB Agricole

Компанія MCB Agricole Holding, що володіє в Україні компанією «Укрзернопром Агро», повідомила, що з 18 червня починає збиральну кампанію зі збору озимого ячменю у Криму та Одеській області. Загальна площа ранніх зернових і рапсу складає 63,2 тис га. Планується, що збиральна кампанія по ріннім зерновим завершиться до 10 серпня у північних областях. Всього в кампанії будуть задіяні 139 комбайнів.

Одночасно з початком збиральної кампанії MCB Agricole провела корегування щодо врожайності сільськогосподарських культур у цьому році (*див. таблицю нижче*).

MCB Agricole: Корегування планової врожайності сільгоспкультур

Культура	Планова врожайність 2008	Планова врожайність 2009
Озима пшениця	4,5	3,8
Озимий рапс	3,0	2,2
Озимий ячмінь	4,0	3,5
Озиме жито	4,0	3,0
Яровий ячмінь	4,5	3,9
Кукурудза	7,0	8,0
Соняшник	2,5	2,5
Горох	4,0	3,0

По більшості культур вона зменшена у зв'язку з несприятливими погодними умовами, що склались навесні цього року.

Також компанія повідомила, що отримала 421,5 тис грн від страхової компанії «Провіта» в якості компенсації за загибель озимого рапсу на площі 764 га, більшість з якої навесні була пересіяна соняшником. Отримані кошти MCB Agricole використає для проведення цьогорічної збиральної кампанії.

Ринкова вартість акцій, EUR

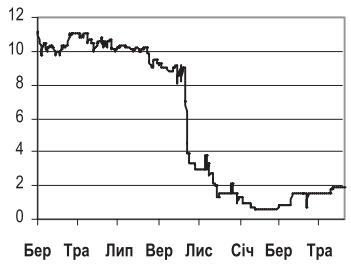

Джерело: Bloomberg

Підтверджуючи наші прогнози місячної давнини, акції «другого ешелону» українських аграрних компаній почали поступове зростання. Не стали виключенням і акції MCB Agricole, що котируються на Франкфуртській фондовій біржі через GDR, які за останній місяць зросли на 17,5% до 1,88 євро за GDR. Незважаючи на зниження прогнозів врожайності, MCB Agricole має великий потенціал росту завдяки значній недооцінці вартості компанії на поточних цінових рівнях.

▲ ІНВЕСТИЦІЇ&КОМПАНІЇ

Інвестиційно-фінансова група «ТАС» підписала угоду зі шведською інвестиційною компанією Kinnevik про продаж 30% акцій аграрного бізнесу Групи – ТОВ «Роагро» (м.Київ).

Про це повідомила пресслужба компанії.

Угода передбачає також можливість збільшення частки «Кінневік» до 50%.

На думку голови Ради директорів ІФГ «ТАС» Сергія Попенко, «партнерство з фондом Kinnevik, який володіє великим міжнародним досвідом в побудові сільськогосподарського бізнесу, дозволить ефективно розвивати аграрний бізнес групи, підсилити його конкурентоспроможність і збільшити частку ринку компанії завдяки залученню нових сучасних технологій, інноваційних підходів і інвестиційних можливостей нового акціонера».

Представники ІФГ «ТАС» і інвестиційного фонду мають намір збільшити площі сільськогосподарських земель, що обробляються компанією. Нині компанія обробляє 16,7 тис. га земельних угідь у Вінницькій, Кіровоградській, Миколаївській, Черкаській і Харківській областях, а також планує поступове розширення свого бізнесу в масштабах всієї України.

Довідка. ІФГ «ТАС» – управляюча компанія Групи «ТАС». Група ТАС – українська фінансово-індустріальна група з активами в банківській справі, страхуванні, фармацевтичній сфері, нерухомості і будівництві, агробізнесі і інших секторах. У 2007 р. «ТАС» продав два банки TAS-KOMMERZBANK і TAS-INVESTBANK банку Swedbank.

Kinnevik створений в 1936 р. як інвестиційна компанія. Компанія управляє портфелем інвестицій у ряді секторів економіки.

Серед її основних інвестицій: оператор зв'язку Millicom і Tele2, телевізійний канал MTG, одна з найбільших в світі газет Metro, виробник паперу Korsnas.

Крім того, до групи так званих «нових бізнесів» Kinnevik входять два агропромислові підприємства: польська компанія Rolnyvik (з 2001 року) і російська Black Earth Farming (з 2006 року), в які вже було інвестовано SEK 174 млн і SEK 530 млн. відповідно. При цьому Black Earth Farming в 2009 р. запланувала до збирання 180 тис. га, а в цілому її земельний банк на кінець минулого року досяг 317 тис. га.

• **Партнер рубрики «Цінні папери та фондовий ринок» – Інвестиційна компанія «СІНКОМ КАПІТАЛ»** • www.sincome.kiev.ua •

ЦІННІ ПАПЕРИ ▲ Вартість акцій публічних компаній АПК України станом на 18 червня 2009 року

Компанія	Біржа	Код ЦП	Валюта	Ціна купівлі	Ціна продажу	Остання ціна	Ринкова капіталізація, млн.	Зміна за тиждень	Зміна з початку року
Астарта Холдинг	Варшава	AST PW	PLN	18,35	18,78	18,50	462,50	-6,1%	68,2%
Дакор	ПФТС	DAKOR UZ	UAH	36,00	75,00	40,00	228,57	-27,3%	0,9%
Кернел Холдинг	Варшава	KER PW	PLN	29,41	29,90	29,90	2 055,36	-9,4%	143,1%
Креатив Груп	Франкфурт	4C8A GR	EUR	0,90	0,90	0,85	8,71	-0,1%	13,0%
Лендком	Лондон	LKI LN	GBP	12,75	13,00	13,00	31,20	-5,5%	18,2%
Ленд Вест	Франкфурт	4K1A	EUR	0,89	0,97	0,97	12,13	0,0%	-57,8%
Миронівський хлібопродукт	Лондон	MHPC LI	USD	7,70	8,00	7,75	858,31	7,6%	138,5%
Миронівський з-д круп та комбікормів	ПФТС	MZKK UZ	UAH	1,05	1,94	0,75	239,20	-22,3%	32,9%
Мрія Агро	Франкфурт	MAYA GR	EUR	6,50	8,25	8,00	170,00	0,0%	33,3%
MCB Agricole	Франкфурт	4GW1 GR	EUR	1,09	2,49	1,88	32,34	0,0%	-10,5%
Сінтал	Франкфурт	SNPS GR	EUR	3,83	5,18	4,51	148,56	0,0%	-22,2%
УкрРос	Франкфурт	36U1 GR	EUR	0,09	0,19	0,14	1,49	0,0%	-90,7%

За даними ІК «СІНКОМ КАПІТАЛ»

ІНВЕСТИЦІЇ & КОМПАНІЇ

Олієжирові підприємства Вінницької області в січні-травні 2009 р. виробили 44,45 тис. тонн нерафінованої рослинної олії, що на 19,9%, або 7,4 тис. тонн більше, ніж в січні-травні 2008 р. Про це повідомив заступник голови Вінницької ОДА **Василь Черній**. За його словами, за звітний період обсяги виробництва рослинної олії збільшилися у зв'язку із зростанням попиту і зниженням закупівельних цін на даний продукт.

У травні цього року порівняно з травнем минулого року виробництво рослинної олії зросло більш ніж в 2 рази або на 5,251 тис. тонн – до 9,446 тис. тонн. Порівняно з квітнем ц.р. виробництво збільшилося на 10% або 0,858 тис. тонн.

У 2008 р. переробні підприємства Вінницької області виробили 75,478 тис. тонн нерафінованої рослинної олії, що на 1,74%, або 1,334 тис. тонн менше, ніж в 2007 р.

Найбільшими виробниками соняшникової олії у Вінницькій області є Вінницький олієжировий комбінат і підприємство «Авіс», розташовані у Вінниці. Усього у Вінницькій області виробництвом соняшникової олії займаються 5 підприємств, їх частка на ринку України становить близько 20%.

* * *

Херсонський морський торговий порт (ХМТП) планує будівництво залізниці на лівому березі Дніпра, а також спорудження механізованого складу по переробці мінеральних добрив і зернового терміналу. Про це представники порту повідомили на Міжнародному інвестиційному форумі в Кувейті, де були представлені інвестиційні проекти порту, передає прес-служба Міністерства транспорту і зв'язку України. Згідно з повідомленням, учасники форуму висловили бажання взяти участь у цих проектах на умовах концесії.

«У Кувейті ми побачили високий інтерес до розвитку Херсонського порту», – зазначив заступник начальника ХМТП з інвестиційної політики **Валерій Журов**.

ХМТП включає десять причалів, обладнаних всім необхідним для переробки генеральних, навалювальних і сипких вантажів. Причали обслуговують 17 портових, 6 плавучих кранів, а також 135 одиниць вантажної техніки. Більше 40% вантажів, що переробляються в порту, – мінеральні добрива і хімічні вантажі навалом і близько 40% – хлібні вантажі. Переробляються також чорні метали всіх профілів, кокс, феросплави, ліс, торф. Потужності порту розраховані на обробку 4 млн тонн вантажів на рік.

Віталій Скоцик.

У агробізнесі потрібне далекоглядне планування

ІНТЕРВ'Ю Компанії АМАКО завжди є що запропонувати вітчизняним аграріям. А обличчю компанії – її генеральному директору Віталію Скоцику – завжди є що сказати. До того ж, розповідає він цікаво і популярно, та й не тільки про свою компанію. Тож не дивно, що на будь-яких заходах навколо пана Віталія завжди збирається багато журналістів. Не стала виключенням і XXI Міжнародна виставка-ярмарок «Агро-2009». Перехресний «обстріл» журналістськими запитаннями та влучні відповіді на них керівника АМАКО ми пропонуємо вашій увазі.

Віталіє Євстафійовичу, як Ви оцінюєте нинішню діяльність компанії. Чи змінились якось пріоритети, напрями вашої роботи?

– Компанія АМАКО на сьогодні, як завжди, пропонує комплексні рішення для сільського господарства, які охоплюють усі складові аграрного виробництва. Наша цьогорічна експозиція на «Агро-2009» цілком відбиває нинішній стан компанії. Порівняно з минулим роком експозиція збільшилася вдвічі. Ми, мабуть, одна з небагатьох компаній, яка цього року нарощує свою присутність в усіх регіонах України. Наприклад, на наступний рік вже заплановано будівництво як мінімум трьох сервісних центрів.

Ми не перший раз проходимо кризу в країні. Якщо бізнес компанії побудований не лише на принципі «купи дешевше-продай дорожче», а на поставці, наприклад, високоякісних насіння, засобів захисту рослин, добрив як складових високих агротехнологій, і крім того вона має добре розвинену сервісну службу, то така компанія здатна пережити будь-яку кризу. Звичайно, продажі техніки суттєво падають, проте зростає попит на запасні частини і технічне обслуговування. Тобто, люди менше купують нове і більше ремонтують наявне обладнання. В радянські часи в Україні працювала система «Сільгосптехніка», в якій було залучено понад 350 тисяч осіб. Ми використовуємо той же принцип, тільки зі значно меншою кількістю людей: ми ремонтуємо і постачаємо запасні частини практично до усіх видів іноземної техніки, яка представлена в країні. Це дає нам змогу впевнено триматися на плаву і чекати поки продажі техніки підуть вгору. До того ж, важливе й уміння правильно підібрати техніку для продажів: зараз більше купують ґрунтообробну і посівну техніку і менше енергетичні агрегати.

Чим більш складні економічні умови, тим більше виробники концентруються на технологіях, які дають змогу економити і одночасно дають прибуток. Звісно, всі ці технології потребують інвестицій, які наразі знайти дуже важко. Разом із тим, ті люди, які долучились до високих технологій, уже не відходять від них, адже бачать реальні прибутки і реальну економію. Тож багато в чому наша компанія тримається також завдяки постійним клієнтам.

Чи сильно, на Вашу думку, криза вплинула на аграрний сектор?

– Звичайно аграрії сьогодні мають певні проблеми, проте сільське господарство наразі – одна з небагатьох галузей, яка демонструє нормальну поступальну динаміку, і за підсумками першого кварталу має зростання. По-перше, ми мали великі залишки зерна минулорічного врожаю. По-друге, поки що спостерігаються позитивні тенденції щодо попиту на зернові та олійні культури – ціна на ріпак і ячмінь цього року у валюті вища. Такі тенденції дають змогу аграріям оптимістичніше дивитися на результати своєї майбутньої роботи.

Чи не мають аграрії заборгованості перед компанією? Адже криза все ж таки відчутно вплинула на гаманці виробників.

– АМАКО – дуже консервативна компанія. І, мабуть, цей консерватизм є причиною того, що ми, повторюся, цього року представлені на виставці вдвічі ширше. Ми ніколи не роздавали пропоновані продукти. Компанія завжди шукала схеми, якими гарантувала собі оплату, а покупцю доступність. Минулого року дебіторська заборгованість компанії становила лише 0,5% від загальних продажів. І, я вважаю, що це дуже добре, коли ні у кого немає потреби ховати очі при зустрічі.

Поясніть, будь ласка, про які саме схеми йдеться?

– Звичайно, нинішні високі кредитні відсотки і жорсткі умови отримання кредиту відіб'ються на купівельній спроможності аграріїв, але АМАКО завжди є що запропонувати натомість. Наразі ми пропонуємо три схеми.

Перша – це **програма фінансового лізингу**, яку ми розробили з одним із наших партнерів. За нею замовник може сплатити 20-25% вартості покупки і отримати техніку під 5% річних. Це реальна програма,

ДОБРОЧИННІСТЬ

«Діти допомагають дітям»

ПІД ТАКОЮ красномовною назвою компанія АМАКО разом з учнями навчальних закладів з різних регіонів України продовжує благодійну акцію, започатковану в березні місяці 2009 року. В рамках акції усі прихильники дитячої творчості та таланту можуть придбати витвори мистецтва, зроблені дитячими руками. Отримані від реалізації дитячих творів кошти АМАКО перераховує у Великомежирицьку спеціалізовану загальноосвітню школу-інтернат, що на Рівненщині. Акція триває, тож компанія АМАКО закликає всіх небайдужих: підтримаємо та допоможемо дітям разом!

Віталій СКОЦИК в оточенні журналістів біля експозиції компанії АМАКО на «Агро-2009»

яка вже працює. Може, на перший погляд, перший внесок і видається великим, проте на сьогодні 5% – це дуже приваблива відсоткова ставка. Програма зорієнтована на господарства будь-якого типу. Єдина умова – вартість кредиту, має бути не меншою 10 тис. євро. Значний мінус цієї схеми у тому, що вона прив'язана до валюти, тож приваблива ставка іноді нівелюється курсовою різницею.

Є багато господарств, які підходять до збирання, продавши за ф'ючерсними контрактами свій ріпак або ячмінь. Для таких аграріїв ми пропонуємо **програму «3-5-7»**. Тобто, зробивши 30% передоплати, господар бере комбайн на 3 місяці в оренду з викупом, збирає ним врожай, продає, розраховується за решту, і отримує техніку у власність. Якщо вноситься 50%, то працює програма «5» – аналогічна схема на 5 місяців. Тобто «3-5-7» – це об'єднана програма лізингу і розстрочки.

І третє, що ми пропонуємо, це **послуги департаменту агропродукції**, який почав працювати минулого року. Аграрій може розрахуватися за будь-які складові агротехнологій (за все, що ми поставляємо – техніку, насіння, засоби захисту рослин) продукцією власного виробництва на умовах ф'ючерсу за конкурентними цінами. Ми колись думали, що це не наш бізнес, але за нинішніх умов цей напрям також дає змогу рухатися вперед, знаходити нових та утримувати постійних клієнтів. Це зацікавлює виробників працювати саме з нами, а не продавати невідомо кому і чекати, поки прийдуть гроші. Хочу підкреслити, що маючи налагоджені міжнародні зв'язки, ми експортуємо цю продукцію. А це дає змогу без курсових втрат гасити наші валютні зобов'язання.

Які новинки представила компанія на «Агро-2009»?

– МИ ПОСТІЙНО покращуємо свій продуктовий ряд. Обов'язково щороку додаємо поставників і постійно ведемо роботу із вже працюючими з нами поставниками для того, щоб продуктовий ряд був оптимальним. Крім того, розвиток технологій не стоїть на одному місці, тому кожного року з'являються нові технологічні рішення. На цій виставці ми представляємо нову лінійку тракторів Массей Фергюсон, які відрізняються від попередників тим, що мають більшу потужність з меншою витратою пального. До нової серії тракторів долучається нова лінійка зернозбиральних комбайнів Массей Фергюсон – це, знову ж таки, більша потужність, менша витрата пального, більша ефективність. Як не дивно, але ціна у валюті цього року навіть нижча завдяки тому, що АМАКО домовляється із заводами-виробниками, які мають певні залишки техніки з минулого року.

Як Ви оцінюєте дії влади щодо захисту українського ринку, підтримки вітчизняних виробників сільгосптехніки?

– Наслідки деяких рішень можуть мати зовсім не ті результати, які від них очікували. Великий та середній бізнес дуже уважно оцінює середовище, в яке збирається заходити. І ось, наприклад, представник такого бізнесу бачить інформацію, що сьогодні в Україні встановлюють 13% митні ставки на складові аграрного виробництва, а через два тижні їх уже знімають... Людям дуже важко передбачити ситуацію, їх це відлякує. Я думаю, що після подібних заяв чи рішень ми втрачаємо дуже багато тих, хто навіть в кризовій ситуації згоден був інвестувати в Україну.

Щодо підтримки вітчизняних виробників техніки для АПК, то в Росії, наприклад, наразі дотується лише техніка, вироблена в державі. Разом із тим відбуваються процеси, які дадуть змогу здійснювати державну підтримку й при купівлі іноземної техніки, яка не виробляється в РФ. Це можливо зокрема шляхом залучення до кредитування через державні фінансові установи коштів країн, в яких виробляється техніка. В цьому разі продажі сільгоспмашин іноземного виробництва не вимивають державні фінанси.

На цей рік АМАКО мала багато планів щодо напряму зі зберігання зерна. Чи справдилися вони?

– Проекти із зернозберігання – один з напрямів, який не втратив руху порівняно з минулим роком. Наші підрозділи, які займаються силосами, елеваторами або зерносушарками працюють зараз на повну потужність. Замовлення йдуть постійно.

Зараз ми починаємо великий проект в Криму, який плануємо закінчити до лютого наступного року. Хоча найбільшою популярністю користуються невеличкі елеватори на 5-15 тис. тонн, які швидко окуповуються. Наприклад, сушарка Brock SQ16E окуповує себе за півтора місяці під час жнив.

АМАКО представляє техніку й обладнання і для тваринництва. Які, на Ваш погляд, перспективи цієї галузі в Україні?

– Нині галузь у катастрофічному стані. Наразі в світі існує три шляхи, як можна розвивати тваринництво.

Перший – це високі дотації. Ні для кого не секрет, що середньостатистична корова в Європі отримує на день дотацій більше, ніж середньостатистичний український пенсіонер на місяць. Але там аграрне виробництво становить 1-1,5% від ВВП країни. Тобто основні економічні галузі можуть дотувати сільське господарство. У нас за минулий рік сільське господарство становило 17,7% ВВП. То звідки ж брати кошти на його дотування?

Другий варіант, яким пішли наші сусіди – Росія, Білорусь, Казахстан – це довгострокові програми підтримки. 7-8 років тому вони почали інтенсивне кредитування тваринництва. Вони зробили довготермінові безвідсоткові програми кредитування. Переважно, це були семирічні програми при терміні окупності проекту у п'ять років. Також тваринництво в цих країнах підтримується через систему агролізингу, який в Україні практично не працює.

Ще один шлях розвитку тваринництва, яким пішли США, Китай, Бразилія – це промислове виробництво біопалива з кукурудзи і ріпаку. При цьому на виході крім біоетанолу отримують високопродуктивні кормові залишки.

Тобто є кілька шляхів, але вони потребують стратегічного державного рішення.

Однак, безумовним є те, що агровиробники, які паралельно із рослинництвом розвивають тваринництво, диверсифікують ризики цінових коливань на рослинницьку продукцію, та, в кінцевому підсумку, підвищують ефективність вирощування сільгоспкультур, використовуючи їх як корми для власної худоби. Тому на тваринницьке обладнання є стабільний попит, і цей напрям ми не збираємось згортати.

Які прогнози на завершення 2009 року для компанії?

– За обсягами продажів ми додали порівняно з 2007 роком, але зменшили порівняно з 2008-м. Думаю, на такому рівні ми й завершимо 2009 рік. Але, якщо чесно, я про цей рік вже не думаю – для мене він вже завершився. В такому бізнесі, як наш, потрібне планування далеко наперед.

Підготував Павло Мороз

Компанія АМАКО
Тел. +38044 490-32-51,
490-77-81.
www.amacoint.com

ІНВЕСТИЦІЇ & КОМПАНІЇ

Компанія «Дельта Вілмар СНД» пройшла аудит з боку експертів «Крафт Фудз» для отримання можливості постачання власної продукції цьому гіганту харчової індустрії. 11 червня 2009 року представники компанії «Крафт Фудз» відвідали комплекс з перевантаження та переробки тропічних олій ТОВ «Дельта Вілмар СНД» з метою проведення аудиту для включення «Дельта Вілмар СНД» до переліку своїх постачальників. За результатами аудиту «Дельта Вілмар СНД» отримало статус «ствердно-Задовільно», набравши 85% зі 100 можливих, що є дуже добрим результатом. Під час аудиту були виявлені незначні невідповідності, які будуть скориговані в найближчий час. «Дельта Вілмар СНД» вже підготувала план коригувальних дій і направила його на адресу компанії «Крафт Фудз». Протягом 20 днів групою аудиторів буде підготовлений звіт за результатами аудиту.
З огляду на ступінь ризику постачальника і рейтинг аудиту, наступний аудит підприємства буде проведений через 5 років.

Довідково:
Група компаній «Крафт Фудз Інк.» є одним із найбільших у світі виробників продуктів харчування та напоїв. В Україні представлена компанією ЗАТ «Крафт Фудз Україна» та володіє двома харчопереробними підприємствами: Тростянецька шоколадна фабрика «Україна» та Вишгородська філія ЗАТ «Крафт Фудз Україна». Головні торгові марки на нашому ринку: шоколади «Корона» та Milka, кава Jacobs, чіпси «Люкс».
Українське підприємство «Дельта Вілмар СНД» (м.Южне, Одеська область) було засновано у грудні 2004 року сінгапурськими компаніями «Дельта Експортс Пте. Лтд» та «Вілмар Холдінгс Пте. Лтд». Це підприємство – перший в СНД комплекс з перевантаження і переробки тропічних олій. Виробничі потужності «Дельта Вілмар СНД» становлять 1500 тонн на добу, місткість резервуарного парку підприємства досягає 39 тис. тонн.
Продукція підприємства представлена під ТМ Sania, до її складу входять пальмова та кокосова олії, маргарини і шортенінги, жири кулінарні та кондитерські, еквіваленти та замінники масла какао, а також замінник молочного жиру.

За інф. прес-служби «Дельта Вілмар СНД»

ЗАКОНОТВОРЧІСТЬ

НОВІ ЗАКОНИ ТА ЗАКОНОПРОЕКТИ

Спеціальний режим ПДВ для давальницьких схем

Президент України Віктор Ющенко підписав Закон №1403-VI «Про внесення змін до Закону України «Про податок на додану вартість» щодо застосування норм спеціального режиму оподаткування для сільгосптоваровиробників при реалізації власної продукції».

Законом уточнюються умови застосування спеціального режиму оподаткування податком на додану вартість сільськогосподарськими підприємствами. Зокрема, спеціальний режим оподаткування ПДВ розповсюджуватиметься на сільгосппідприємства, які, не маючи власних або орендованих виробничих потужностей, переробляють (обробляють) сільськогосподарську сировину на давальницьких умовах і поставляють (реалізують) сільськогосподарські товари (послуги). Крім того, законом надається сільгосппідприємствам право отримувати дотації за всю продукцію переробки худоби в живій вазі.

Новий законопроект про безпеку і якість харчування

У Верховній раді України 11 червня 2009 р. зареєстровано проект Закону №4644 «Про внесення змін до Закону України «Про безпеку і якість харчових продуктів» (щодо свободи споживання продуктів харчування).

Згідно з пояснювальною запискою, наслідком ухвалення даного проекту закону стане можливість виробити єдині підходи до можливостей вживання продуктів харчування, споживання яких пов'язане з підвищеним або вірогідним ризиком для життя і здоров'я людини, а також продовольчої продукції, вплив якої має невизначений характер на життя і здоров'я споживача або його нащадків, а також визначення меж свободи вживання продуктів харчування окремими категоріями фізичних осіб.

Порядок придбання прав на землю планують спростити

Верховна Рада прийняла в першому читанні законопроект №4430 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» (щодо спрощення порядку придбання прав на землю)». За відповідне рішення проголосували 298 депутатів з 422 зареєстрованих в залі.

Проектом пропонується спростити порядок придбання фізичними і юридичними особами права власності і користування на земельні ділянки із земель державної і комунальної власності.

Відповідні зміни планується внести до Земельного кодексу, законів «Про оренду землі», «Про державну експертизу землевпоряджувальної документації», «Про оцінку земель» Зокрема, передбачається обмежити сферу застосування процедури узгодження місця розташування об'єкту (вибору земельної ділянки), яка є стадією відведення земельної ділянки, лише випадками виключення (викупу) земельної ділянки для суспільних потреб або її відчуження по мотивах суспільної необхідності.

Пропонується встановити порядок узгодження документації по землеустрою за принципом єдиного вікна шляхом створення при кожній районній державній адміністрації або місті обласного значення комісії, до складу якої повинні входити представники всіх органів, уповноважені погоджувати таку документацію. Встановлюється тритижневий термін розгляду цією комісією поданої документації, а також правила, за якими підставою відмови в узгодженні документації може бути винятково її невідповідність закону.

Крім того, з метою припинення практики створення землевласникам і землекористувачам штучних перепон в здійсненні на земельній ділянці господарської діяльності пропонується ввести правило, згідно з яким визначення напрямів використання земельної ділянки в межах категорії земель є вільним (окрім земель сільськогосподарського призначення і земель оборони).

Законопроектом також пропонується встановити, що у разі, якщо після визнання земельних торгів такими, які не відбулися, у зв'язку з наявністю на них тільки одного покупця, на повторних земельних торгах з продажу того ж лота присутній тільки один зазначений покупець, лот може бути проданий йому за стартовою ціною.

Аграрний ринок: що скажуть аналітики?

ПРОГНОЗИ Хто володіє інформацією, той володіє світом. Цю тезу з легкої руки своїх західних колег підхопили й українські аграрії, які вже давно не шкодують коштів на замовлення маркетингових досліджень та аналітичних довідок. Благо, компаній, готових детально досліджувати тенденції та ціни на світових ринках, нині вистачає. Однією з таких є й французька фірма «Агрітель», яка спільно з ВГО «Українська аграрна конфедерація» провела під час виставки «АГРО-2009» семінар на тему «Ринкове середовище: прогнози на 2009/2010 рік», де й представила свої нові напрацювання...

Сергій Руженцев

ВІДКРИВАЮЧИ україно-французький захід, заступник генерального директора Української аграрної конфедерації (УАК) **Євген Орел** наголосив на важливості аналітичних досліджень на ринках сільськогосподарської продукції. Зокрема він зазначив, що аграріїв завжди цікавитимуть відповіді на питання, пов'язані з ціною на ресурси, матеріали, динаміка цін на кінцеву продукцію і таке інше. Відтак, аби гідно відповідати на виклики сьогодення, потрібно бути всебічно поінформованим про фактори, які впливають та можуть впливати на ринкову ситуацію.

У свою чергу, виступ експертів з «Агрітель» **Олександра Бобилєва** та **П'єра Бегока** був присвячений ознайомленню аграріїв з послугами та продуктами компанії, а також ринковими механізмами, що діють в аграрній сфері. Спираючись на досвід США, Франції та Європи загалом, демонструвалися результати досліджень щодо факторів впливу на утворення цін, мінливості (волатильності) ціни та її вплив на прибутковість. Скажімо, один з наведених прикладів аналізу волатильності цін на сільськогосподарську продукцію демонструє тісний зв'язок ціни на зерно з коливанням цін на нафту, які можна спостерігати на Нью-Йоркській біржі.

Окрім того, приміром, у США економічна криза призвела до змін у структурі споживання населенням продуктів, що містять протеїн. Відповідно оцінка субституції м'яса на такі продукти, як хліб, картопля та інші, дає змогу аналітикам розуміти процеси, що відбуваються в інших галузях. Адже у відповідь тваринництво зменшило обсяги виробництва, що у свою чергу спричинило зменшення у потребах на пшеницю. Оперуючи цією різноманітною і досить складною інформацією, аналізуючи та зіставляючи показники, експерти дозволяють аграрним компаніям сформувати більш чітке уявлення про ринок та власну експозицію на ньому, надають інструменти для роботи на фінансових ринках, вироблення стратегії, захисту від ризиків та інше.

Консалтингова компанія «Агрітель» працює на ринку управління ризиками ціни в сільському господарстві та агропромисловому комплексі ще з 2000 року. У січні 2009-го вона відкрила представництво в Україні і тепер пропонує свої послуги країнам Чорноморського басейну.

За інформацією Євгена Орела, якою він охоче поділився з «Агропрофі» після семінару, виробництво сільськогосподарської продукції за 5 місяців 2009 року вже зросло на 2,3% порівняно з 5 місяцями 2008 року.

– В той час, коли за даний період, порівняно з минулорічним, відбулося зменшення обсягів промислового виробництва на 32%, а будівництво на 56%, аграрна галузь виглядає непогано, слід враховувати, що приріст забезпечено ресурсами минулого року, наприклад, здешевленням кормів, що вигідно тваринницькій галузі, – упевнений заступник гендиректора УАК.

Утім, пан Орел також визнає: поточний, 2009 рік, швидше за все дасть гірші показники, зокрема з виробництва зернових. Можливе зростання цін на продовольство внаслідок зниження обсягів виробництва. Останнє спричинено декількома факторами, серед яких слід виокремити дефіцит кредитних ресурсів, сільськогосподарської техніки, зниження бюджетної підтримки аграрного сектору. Якщо ж буде укладено «зерновий союз» між трьома країнами (Росія, Казахстан, Україна), прогнозує експерт, це може призвести до суттєвої втрати українськими аграріями економічної самостійності, тому що основні економічні рішення, зокрема стосовно експорту, прийматимуться на міждержавному рівні і не обов'язково відображатимуть інтереси вітчизняних виробників.

Також наш співрозмовник торкнувся актуального питання про Державну цільову програму створення оптових ринків сільськогосподарської продукції, що її було затверджено постановою Кабміну. Створення оптових ринків для продажу продукції без посередників, за його словами, здається утопічною ідеєю.

– Якщо цей ринок оптовий, то він вже є посередником між виробником та споживачем. Крім того, не зрозуміло, як саме продукція буде доставлятися на ринок: чи силами самих фермерів (що важко собі уявити), чи спеціальними заготовниками (що виглядає більш реальним, але це, знов-таки, посередник), – говорить пан Орел.

Однак корінь проблем сучасних аграрних ринків України аналітик УАК вбачає не у виробничій стадії. На його думку, негативно на ринках відбивається відсутність належної ринкової інфраструктури, що призводить до втрат продукції – як кількісних, так і якісних. Головною характеристикою українських аграрних ринків, за твердженням пана Орела, є те, що вони все більше проникають у глобальний ринковий простір. Це має свої плюси, тому що дає можливість розширяти коло покупців продукції, але несе й загрози, тому що з глобалізацією посилюється конкуренція:

– Крім цілком притаманної ринку загрози з боку світової конкуренції, зростають цінові ризики для вітчизняних виробників сільськогосподарської продукції. Адже на ціни впливає дуже велика низка факторів. Частина з них знаходиться за межами нашого впливу, але є й такі, що їх можна врахувати та застрахуватися від їхньої інколи нищівної дії. Потрібно активно використовувати різноманітні методи запобігання ціновим ризикам. Тому семінари на кшталт тих, що їх проводить французька компанія «Агрітель», є потрібними, але саме у повноцінному форматі, а не просто в ознайомчому. Адже саме за такої умови тренінги, згідно із завданнями, що поставлені перед ними, дадуть аграріям рекомендації щодо проведення аналізу різноманітної інформації про сільськогосподарські ринки, допоможуть розуміти суть та наслідки сигналів, що їх подають провідні ф'ючерсні ринки світу, а також управляти ціновими ризиками, – підсумовує Євген Орел. ■

ЕКСПО • КАЛЕНДАР

ВИСТАВКИ&ФОРУМИ

23-26 червня 2009 року на базі модельного агрокультурного підприємства «Агро-Союз» (с.Майське, Синельниківський район, Дніпропетровська обл.) Відбудеться Сьома міжнародна конференція з самовідновлюваного ефективного землеробства на основі системного підходу No-Till. Серед доповідачів – провідні українські та зарубіжні експерти з нульової системи виробництва рослинницької продукції.
Учасники конференції обговорять зокрема такі теми:
– Отримання максимальної врожайності культур в конкретній агрокліматичній зоні. Системи живлення рослин.
– Розвиток інтегрованих і рентабельних систем управління бур'янами.
– Сівозміни в системі самовідновлюваного землеробства.
– Управління ґрунтами: утримання та збереження вологи, підвищення врожайності культур.
– Вплив технології прямого посіву на ущільнення грунтів.
Під час конференції буде проведена екскурсійно-ознайомча програма по модельному сільгосппідприємству «АГРО-СОЮЗ», а також практичні заняття в полі, круглі столи з практиками, демонстраційні покази техніки прямого висіву.

* * *

25 червня 2009 року у столичному готелі «Київ» (за адресою вул.Грушевського 26/1) Бюро Делегата Німецької Економіки в Україні, яке представляє Мюнхенські виставки та ярмарки, проводить презентацію виставки IBA 2009, яка надасть змогу донести інформацію про цю масштабну подію в хлібопекарській та кондитерській галузях широкому колу фахівців. (*Докладніше про виставку читайте нижче – **ред.***).

* * *

7-10 липня 2009 року в м.Ковентрі (Великобританія) відбудеться Міжнародна королівська виставка агропромислового комплексу та сільського господарства Royal Show.
Royal Show – престижна подія в сільськогосподарській індустрії. Захід збирає близько 150 тисяч відвідувачів. Понад 80% відвідувачів – це люди, які професійно займаються сільським господарством, включаючи фермерів з інших країн. Участь беруть близько 1300 провідних компаній галузі з Великобританії, Німеччини, Австрії, Швеції та США. На виставці Royal Show 2009 будуть представлені всі аспекти сільського господарства, починаючи від кращих порід британського домашнього худоби до нових сучасних технологічних інновацій у сільськогосподарської промисловості.
Для зручності відвідувачів та учасників виставки територія парку буде розбито на сім профілюючих секцій: сільська промисловість і сільськогосподарський бізнес, міжнародне співробітництво, підтримка АПК, кінне виробництво, магазини, автомобільна промисловість, продовольство і напої.

* * *

23-24 липня 2009 року на базі модельного агрокультурного підприємства «Агро-Союз» (с.Майське, Синельниківський район, Дніпропетровська обл.) відбудеться Слов'янська виставка-ярмарок агроінновацій «День поля 2009».
Організатори заходу: Міністерство аграрної політики України, корпорація «Агро-Союз».

* * *

21-25 серпня 2009 року у Санкт-Петербурзі (Росія) за офіційної підтримки Міністерства сільського господарства РФ відбудеться Міжнародна конференція та спеціалізована виставка «Ветеринарія. Зоотехнія. Комбікорми – 2009».
Виставка «Ветеринарія. Зоотехнія. Комбікорми» проводиться з 1999 року. Вона є єдиною спеціалізованою виставкою у Північно-Західному регіоні Росії. Цей захід проводиться з метою демонстрації російськими і закордонними компаніями досягнень в області обладнання тваринницьких комплексів, їх створення та реконструкції, виробництва ветеринарних препаратів, комбікормів, медико-ветеринарних інструментів та обладнання для утримання і догляду за сільськогосподарськими тваринами та птицею.
Тематика виставки:
Ветеринарія – ветеринарне лікувально-діагностичне обладнання, інструменти; препарати ветеринарної фармакології; біопрепарати; діагностичні системи; засоби для зоогігієни та санітарії; прилади для ветеринарно-санітарної експертизи продуктів тваринництва; засоби для очищення середовища та переробки відходів.
Зоотехнія – проектування, будівництво і модернізація с/г комплексів, комплексне обладнання для тваринництва, птахівництва та свинарства, системи для годівлі та утримання с/г тварин і птахів, інструменти та обладнання для штучного запліднення, техніка для виробництва тваринницьких продуктів, транспорт для перевезення с/г тварин, обладнання для забою і первинної обробки худоби та птиці.
Комбікорми – готові проекти для комбікормових і преміксних заводів; обладнання для виробництва кормів і сумішей; екологічно чисті кормові добавки, премікси, комбікорми, концентрати (БВМД); мінеральні комплекси; спеціальні лікувальні корми; замінники незбираного молока.
Науково-інформаційне забезпечення презентують галузеві організації державного управління; навчальні заклади; науково-дослідні центри.
В рамках виставки **23-24 серпня** відбудеться Науково-практична конференція «Актуальні проблеми ветеринарної медицини та зоотехнія». Планується обговорення тем по трьом основним напрямкам: молочне тваринництво; промислове птахівництво; свинарство.
Відбудуться також круглі столи, зокрема на такі теми:
– Сучасні машинні технології в молочному тваринництві;
– Сучасні безстресове технології виробництва свинини для селянсько-фермерських господарств.

* * *

З 16 по 19 вересня 2009 року в Москві пройде Друга Міжнародна спеціалізована виставка сільгосптехніки «Агросалон». Організатор виставки – Російський союз виробників сільгосптехніки «Союзагромаш».
Спеціалізована виставка сільгосптехніки «Агросалон» підтвердила статус світового майданчика для фахівців агробізнесу, на якій демонструються сучасні сільгоспмашини, народжуються прогресивні ідеї, обговорюються актуальні теми і, звичайно ж, знаходяться відповіді на гострі питання.
Особливістю «Агросалон-2009» стануть збільшені експозиційні площі, які зростуть до 45 тисяч квадратних метрів. Експозиція розміститься в трьох виставкових залах.
За рахунок збільшення площ організатори мають намір представити на виставці близько 1000 одиниць техніки і устаткування. Експозиція включатиме 18 основних розділів: від тракторів і посівної техніки до комплектуючих і біоенергетики.
Насиченою обіцяє бути ділова і освітня програми, до яких увійдуть семінари і конференції, круглі столи і презентації.
Кульмінацією «Агросалона» стане незалежний професійний конкурс інноваційної техніки. Увазі журі будуть представлені ноу-хау компаній в області сільськогосподарського машинобудування, унікальні конструкторські рішення.
На форумі в 2009 році очікується 250 учасників і 25 тисяч відвідувачів. У Першій міжнародній спеціалізованій виставці сільгосптехніки «Агросалон» в 2008 році взяли участь 164 компанії з 12 країн світу, відвідали виставку 21 тисяча фахівців з 35 країн.

* * *

20-24 вересня 2009 року в Берліні (Німеччина) відбудеться Світовий молочний самміт Міжнародної федерації виробників молока (International Dairy Federation – IDF). Організатори – Союз німецьких підприємств молочної галузі і Німецький національний комітет IDF.
В рамках самміту проводитимуться виставка і ціла низка конференцій, присвячених питанням політики у сфері виробництва молочної продукції, відгодівлі і ветеринарного обслуговування стада, селекції, наукових досліджень і впровадження їх результатів, продовольчої безпеки і гігієни, охорони навколишнього середовища і забезпечення стабільності ринку та ін.
Учасники зможуть відвідати з екскурсіями провідні підприємства галузі, зокрема: сирзавод групи Humana в м.Альтентрептов (виробнича потужність – 50 тис. тонн продукції на рік, сума інвестицій в модернізацію виробництва – 110 млн євро); один з найбільш сучасних молокопереробних заводів Європи Muller-Group в м.Лепперсдорф по виробництву сирів, свіжого молока і молокопродуктів (об'єм інвестицій на розширення і модернізацію виробництва в 2008 році становив 700 млн євро), а також сучасні молочно-товарні ферми Землі Бранденбург та ін.

* * *

1-3 жовтня 2009 року в Києві на території Національного комплексу «Експоцентр України» відбудеться П'ята міжнародна спеціалізована виставка «Україна Зернова-2009». Організатори виставки: Міністерство аграрної політики України, Українська зернова асоціація, журнал «Хранение и переработка зерна» та НК»Експоцентр України». Генеральний спонсор виставки – сільськогосподарське підприємство «НІБУЛОН».
Участь у форумі візьмуть науково-дослідні інститути та установи, організації та підприємства всіх форм власності, виробники зерна (агрофірми, фермери), підприємства по заготівлі, зберіганню та переробці зерна, виробництву борошна та хлібопродукції; виробники техніки, машин та обладнання; зернотрейдери, експортери, транспортні підприємства, біржі та торгівельні структури.
В програмі виставки: конференції, науково-практичні семінари, круглі столи; презентації конкурентоспроможної продукції, нових технологій вітчизняної зернової індустрії; презентації інноваційних технологій в АПК України.
Тематичні розділи виставки: виробництво зерна; агротехнічні засоби; зберігання зерна; переробка зерна; сучасні технології виробництва; логістика; підготовка фахівців для зернового ринку України.

* * *

3-9 жовтня 2009 року у м.Дюссельдорфі (Німеччина) відбудеться міжнародна виставка IBA 2009. IBA – провідна світова виставка у галузі хлібопекарської та кондитерської промисловості, яка раз на три роки по черзі проводиться у Дюссельдорфі та Мюнхені. У цей час до Дюссельдорфа прибудуть понад 1000 експонентів з понад 40 країн світу з презентацією своєї продукції. Відвідувачі з п'яти континетів, у свою чергу, матимуть нагоду отримати повний спектр пропозицій стосовно цієї галузі. І кожен учасник, кожен відвідувач зможе знайти прийнятне для себе рішення щодо можливостей залучення інвестицій, адже виставка розрахована на підприємства різної потужності та виробників усіх видів продукції. На IBA буде представлено все, починаючи з технологічних ліній будь-якої потужності і закінчуючи обладнанням для їдалень, кафе, ресторанів, торгових центрів.
Велику увагу керівництво виставки також приділяє країнам Східної Європи, серед яких Україна, за оцінкою світових експертів, займає одне з перспективних місць у цьому секторі агропромислового виробництва.

* * *

7-9 жовтня 2009 року в м.Харкові пройде Друга спеціалізована виставка «Ефективне тваринництво 2009». Організатори заходу: Харківська торгово-промислова палата та Головне управління агропромислового розвитку Харківської ОДА.
Виставка розрахована насамперед на фахівців тваринництва. Очікується, що участь у форумі візьмуть близько тисячі осіб – інвестори, керівники агропідприємств, фермери, представники науки і торгівлі.
Основні тематичні розділи виставки:
– технології виробництва продукції скотарства, птахівництва, свинарства;
– породи, розведення, селекція;
– корми та кормові домішки;
– ветеринарне забезпечення;
– переробка продукції тваринництва;
– обладнання;
– утилізація відходів.
У рамках виставки проводяться також семінари-практикуми на тему «Сучасний стан і перспективи в тваринництві», спрямовані на презентацію фірмами-виробниками спеціалізованої продукції для тваринництва.

* * *

21-23 жовтня 2009 року в м.Львів на території виставкового центру «Lemberg» відбудеться Друга міжнародна спеціалізована виставка «FARMER 2009». Захід проводиться за підтримки Мінагрополітики, Мінпромполітики, АФЗУ, Львівської облдержадміністрації.
«FARMER 2009» – це програма щорічних заходів, направлених на створення і розвиток фермерських господарств, які є важливою частиною ринкового шляху розвитку українського сільського господарства.
Виставка, супровідна ділова та презентаційна програми нададуть фермерам і фахівцям найбільш повну інформацію сільськогосподарського напрямку, ознайомлять з передовими інноваційними розробками та сучасними фінансовими інструментами для інвестування фермерських програм розвитку, піднімуть рівень професійних знань і статус компаній-учасників.
Усі бажаючі зможуть взяти участь в діловій програмі: семінарах, конференціях, засіданнях круглих столів.

Сторінку підготував Артем Житков

Розмова про найбільше багатство України

ДИСКУСІЯ Міжнародна виставка-ярмарок «Агро-2009» традиційно не оминула й земельно-правових питань. Так, 11 червня ц.р. в одному з павільйонів Національного комплексу «Експоцентр України» Інститут розвитку аграрних ринків спільно з Мінагрополітики провели круглий стіл на тему «Земельні відносини: проблеми та шляхи розв'язання». Йшлося про формування та розвиток ринку земель, економічний вплив державного регулювання земельних відносин в аграрному секторі, розвиток земельних відносин у контексті моделей сільського господарства, моделювання ринку сільгоспземель з використанням геоінформаційних технологій, «земельне питання» в програмах парламентських партій та блоків.

Софія Багірова

ТОЧИЛИСЯ під час круглого столу дискусії і довкола вже «вічного» питання земельників «бути чи не бути ринку землі», тобто чи настав уже час для зняття мораторію. Несподіваний варіант відповіді на це запитання і ще одну тему для роздумів висунув один з учасників обговорення: після відкриття продажу земель подорожчають і продукти харчування, адже ціна землі буде закладена і в ціну продукту... Та про все по черзі...

Головував на круглому столі заступник директора Інституту розвитку аграрних ринків, магістр державного управління Роман Корінець.

Начальник управління ринку та оцінки земель Державного комітету України із земельних ресурсів **Станіслав Горбатович** сфокусував доповідь переважно довкола Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сприяння будівництву» №509 від 16 вересня 2008 р. Проаналізувавши продаж земельних ділянок від прийняття цього документу до 1 травня ц.р., він зазначив, що 97% землі продано не за цим законом, оскільки за ним продати земельну ділянку неможливо.

Крім того, «у нашому законодавстві ми отримали лише земельні аукціони як вид земельних торгів, однак аукціони не підходять для земель сільськогосподарського призначення», зауважив промовець. Тож Держкомзем розробив зміни до Земельного кодексу з тим, аби повернути норму, за якою ці землі могли продаватися на земельних конкурсах, а це передбачатиме дотримання певних умов: зокрема, наявність відповідної освіти, умови обробітку тощо.

Економічна міць України: ОСГ чи підприємства?

ПРО економічний вплив держрегулювання земельних відносин в АПК говорив директор Всеукраїнської ліги сприяння розвитку ринку землі, старший науковий співробітник Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки» УААН, к.е.н., магістр державного управління **Віктор Заяць**. Свою доповідь він побудував на обґрунтуванні кількох тез. По-перше, він констатував: конкурентноздатність українського зерна не переросла в конкурентноздатність українського фермера. Українські селяни зазнали економічно невідшкодованих витрат. По-друге, пан Заяць категорично проти продажу земель іноземцям: «Український і тільки український виробник повинен мати право на закупівлю земель пайового фонду. Приватизація робилася для розвитку підприємництва. Продаж землі має бути виключно українським товаровиробникам: фермерам, СПД-шникам тощо. Що ж до оренди земель сільськогосподарського призначення, то іноземним інвесторам така земля має надаватися лише в суборенду».

Наголосив доповідач і на необхідності прискорення реформування реєстраційно-кадастрової системи: «Вона досі фактично не створена. У світі ж ці системи виросли як відповідь на потреби ринку».

Порушив Віктор Заяць і питання мораторію та законів, необхідних для його зняття. Так, він досі сумнівається в тому, що Закон України «Про ринок земель» необхідний для нормального функціонування ринку земель: «Це було політичне рішення. І, крім того, не треба нагромаджувати в цьому законі одразу всі питання».

«Поки не запрацюють закони, не можна відкривати мораторій, інакше земля буде скуплена і не лише іноземцями», – заперечив йому голова ФГ «Муравський шлях» Харківської області **Віталій Львов**, який вже сьогодні відзначив тенденцію до створення «латифундій» – аграрних холдингів.

Стосовно аукціонів позиція пана Зайця однозначна: головною формою має стати прямий продаж. Основне ж, за що ратує науковець: «Економічна могутність Україні стоїть на плечах підприємств і підприємців, фермерів, а не ОСГ і пенсіонерів!»

Три моделі розвитку АПК

РОЗВИТКУ земельних відносин у контексті моделей сільського господарства присвятив свою доповідь секретар відділення аграрної економіки та земельних відносин УААН, академік **Сергій Кваша**.

Серед найбільш поширених моделей розвитку сільського господарства в умовах ринку землі він назвав, зокрема, такі:

1) власники присадибної земельної ділянки та земельного паю власною працею і капіталом беруть участь у виробничому процесі;

2) власники присадибної земельної ділянки обробляють її власними зусиллями, земельний пай зданий у оренду;

3) власники присадибної ділянки обробляють її власними зусиллями, земельний пай проданий.

Економічним критерієм оцінки першої моделі виступають доходи селян від членства у СПД, участі в господарській діяльності підприємства, присадибної ділянки, та соціального забезпечення. Соціальний критерій – це сталий розвиток населеного пункту через оптимальне поєднання доходів та вільного часу – найбільша зайнятість сільського населення.

Друга модель з точки зору економічного розвитку сільської громади характеризується бюджетною підтримкою держави + доходами від платежів до місцевого бюджету + незначним внеском орендарів землі через прибуток. Виробничу діяльність утворюють: присадибна ділянка, участь у СОК, зайнятість працівника орендаря у т.ч. ФГ. У соціальному плані основна зайнятість сільського населення – це участь у виробничому процесі особистого селянського господарства. Земельні відносини характеризуються тим, що приватна земля передана у оренду, від якої власник отримує незначний дохід.

Тож, з економічної точки зору, доходи сільських рад незначні, а селян формуються переважно від господарської діяльності на присадибній ділянці, оренди та пенсійного забезпечення. З соціальної – найбільша проблема зайнятості працездатного сільського населення, значний вільний час – вся надія на державну соціальну політику.

Третя модель характеризується державною бюджетною підтримкою розвитку сільської громади, доходами місцевого бюджету та можливими незначними вкладаннями орендарів. Виробнича діяльність – виключно на присадибних ділянках, обслуговуючих кооперативах, роздрібній торгівлі. Соціальний розвиток – це незначна зайнятість у суспільному виробництві, достатній вільний час, проблема ефективного розміщення грошей, отриманих від продажу землі. З економічної точки зору це одноразовий дохід від продажу земельного паю, який має поєднатися з ефективним фінансовим вкладенням, а також доходи від участі в процесі виробництва найнятого працівника, ОСГ. У соціальному аспекті – певна обґрунтованість рішення щодо продажу земельного паю пенсіонерами, у поєднанні з соціальним захистом держави дає можливість забезпечення старості.

2025 рік: надія світу – на Україну

ВЕЛЬМИ емоційним був виступ президента Українського клубу аграрного бізнесу **Алекса Ліссітси**, який запропонував поглянути на ринок землі очима аграрного бізнесу. За його прогнозами, у найближчі 50 років ціни на зернові будуть високими, і це впливатиме й на ринок землі. Інша його ключова теза стосувалася інтенсифікації виробництва – лише вона, на думку пана Ліссітси, здатна врятувати світ від голоду.

У контексті цих двох положень промовець ознайомив присутніх із динамікою зміни клімату в світі, згідно з якою Україна – єдина країна в світі, яка у 2025 році залишиться з тими самими сільськогосподарськими землями, придатними для обробітку, і з тим самим кліматом...

Що ж до дискусії: оренда земельних ділянок чи власність, тут позиція президента УКАБ однозначна: «Ринок оренди має одну перевагу, а недоліків вісім. Тож необхідно вводити ринок землі, питання – лише в поетапності цього процесу».

А **Володимир Жмуцький**, провідний експерт Українського центру економічних і політичних досліджень ім. Олександра Разумкова, представив земельну політику очима громадян, точніше ознайомив публіку з результатами відповідного соціологічного опитування. На думку експертів Центру, під час вибору стратегії державної земельної політики та її реалізації не можна не враховувати думки та позиції громадян.

Утім, однозначного ставлення до приватної власності на землю серед українців не спостерігається: хоча 40,2% дали позитивну відповідь на запитання, чи повинна існувати приватна власність на землю, і лише 15% – негативну, ще 29,8% вважають, що має існувати власність лише на невеликі ділянки землі. Порівняно з 2001 роком кількість тих, хто однозначно підтримує ідею приватної власності на землю, помітно скоротилася: з 47% до 40,2% – за рахунок зростання частки тих, хто не визначився. Що молодші респонденти, то більше налаштовані вони на ідею приватної власності на землю. Регіональні відмінності переважно є статистично незначущими.

Що ж до ставлення до приватної власності на землю сільськогосподарського призначення, то незначними є частки тих, хто дотримується крайніх позицій: «приватна власність на землю є повністю неприпу-

стимою» – 14,7%, «приватна власність має бути без будь-яких обмежень» – 7,8%.

Загалом серед громадян України переважають ті, хто вважає за доцільне запровадження певних обмежень на право приватної власності на землю сільгосппризначення – або лише в невеликих розмірах для тих, хто сам обробляє землю, або лише для громадян України, констатував пан Жмуцький.

Що стосується мораторію на продаж сільськогосподарських земель, то значна частина респондентів не має сформованого ставлення до цієї проблеми: 19,7% опитаних взагалі нічого про це не знають, 12,3% – не визначилися, а 14,8% висловили нейтральне ставлення. Однак частка тих, хто позитивно ставиться до мораторію, більш ніж удвічі перевищує частку тих, хто ставиться негативно (відповідно 36,6% і 16,6%). При цьому сільські жителі висловлюють позитивне ставлення до нього частіше, ніж городяни (відповідно 41,1% і 34,6%).

Загалом експерт констатував «обережне» ставлення українців до великого землеволодіння, значною мірою через побоювання, що великі землевласники отримають значний вплив і диктуватимуть свої умови не лише мешканцям регіону, де розміщена їхня власність, а й місцевим органам влади. Проявом цього, зокрема, є висока підтримка запровадження певних обмежень на право приватної власності на землю сільськогосподарського призначення. Сільські мешканці обережніше, ніж міські, ставляться до купівлі-продажу землі.

Значна роль у визначенні ставлення до того, якою має бути стратегія земельної політики, належить стереотипам, що формувалися і продовжують формуватися під ідеологічним впливом. Це підтверджується відмінностями в позиціях молодшого та старшого поколінь, свідомість яких формувалася в різних суспільних умовах.

А висновок експерта такий: ставлення громадян до проблем розвитку ринку землі значною мірою формується й надалі формуватиметься залежно від того, наскільки послідовними, прозорими та успішними будуть дії влади в цій сфері.

ГІС як передумова відміни мораторію

СТАРШИЙ експерт Аналітично-дорадчого центру Блакитної стрічки ПРООН, к.б.н. **Микола Кобець** представив дослідження у сфері моделювання ринку сільськогосподарських земель з використанням геоінформаційних технологій. Його позиція щодо мораторію однозначна: «Встановлений в Україні мораторій (заборона на відчуження земельних ділянок сільськогосподарського призначення шляхом їх продажу) порушує конституційні права громадян України, а саме норми статті 41 та статті 13 щодо забезпечення захисту прав усіх суб'єктів права власності і господарювання. Мораторій також обмежує права власників земельних ділянок, що закріплені п.1 ст. 90 Земельного Кодексу України: «Власники земельних ділянок мають право продавати або іншим шляхом відчужувати земельну ділянку, передавати її в оренду, заставу, спадщину». Продовження мораторію стримує створення цивілізованого земельного ринку та замість вирішення існуючих проблем, призводить до нагромадження нових», – переконаний пан Кобець.

Оскільки мораторій є все ж таки тимчасовою нормою, дуже важливо мати засіб для проведення моделювання можливих ситуацій, що можуть скластися на ринку сільськогосподарських земель після його скасування, переконаний він: «Володіння прогностичною інформацією щодо ринку сільськогосподарських земель дозволить урядовим особам та керівникам місцевого рівня краще розуміти ситуації, що можуть складатися на цьому ринку після скасування мораторію. Передбачення можливого виникнення напружених ситуацій у різних регіонах дозволить проводити виважену політику у галузі державного регулювання ринку с/г земель. До речі, в проекті Закону України «Про ринок земель», підготовленому групою народних депутатів ВР (реєстр. № 2143-1 від 03.04.2008 р.) дві статті (8 та 9) були присвячені питанням прогнозування ринку земель та надання консалтингових послуг з питань його функціонування. На жаль, у процесі подальшого доопрацювання законопроекту ці статті були вилучені».

Після скасування мораторію одразу постане чимало запитань. Зокрема:

– Чи буде спостерігатись масовий продаж/скупка земель сільськогосподарського призначення?

– Хто буде найактивнішим «гравцем» на ринку сільськогосподарських земель?

– Який баланс попиту/пропозиції земельних ділянок буде складатись в різних регіонах України?

– Яким чином будуть формуватись ринкові ціни на земельні ділянки сільськогосподарського призначення?

– Чи не призведе активізація на ринку с/г земель до посилення інфляційних процесів внаслідок появи у населення величезної грошової маси?

Допомогти відповісти на ці та інші запитання, на думку пана Кобця, може спеціалізована інформаційно-довідкова система на базі геоінформаційної системи (ГІС). Для цього проводиться стратифікація території України, далі кодування інформації та створення бази даних, потому – розрахунок похідних параметрів за допомогою ГІС, розробка структури відображення даних, створення картографічних матеріалів, побудова діаграм та графіків і, нарешті, аналіз вихідної інформації та підготовка прогностичних матеріалів.

Декларації про землю

НАСАМКІНЕЦЬ узяв слово головуючий. **Роман Корінець** дослідив «земельне питання» в програмах парламентських партій та блоків, відшукуючи у їхніх програмних документах відповідь на запитання: чи є в українському політичному середовищі бачення використання найбільшого багатства країни – землі? Якщо так, то яким воно є?

– «Земельне питання» для практично всіх політичних сил – це питання купівлі-продажу земель сільськогосподарського призначення, – такого висновку дійшов пан Корінець. – Принциповими противниками таких операцій є КПУ та НП. БЮТ та його учасники, хоча й мають за мету створити умови функціонування ринку землі, однак наполягають на відтермінуванні дії правової норми «земля-товар». ПР та блок НУ-НС обстоюють у своїх програмних документах право вільного розпорядження землею.

Формування парламентської більшості із політичних сил, що мають принципово різні позиції у «земельному питанні», може стати причиною подальшого продовження мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення, висуває припущення Роман Корінець.

Більшість програм скоріше є набором гасел, окремих заходів, які можуть знайти підтримку виборців, аніж системним документом, резюмував промовець. Такі заходи, на його думку, можуть вирішити деякі проблемні питання земельних відносин, але не створять цілісне бачення ефективного використання найбільшого багатства України – землі. ■

Сільське господарство України у січні-травні 2009 року

СТАТИСТИКА ■ Державний комітет статистики України обрахував та оприлюднив дані щодо обсягів виробництва і реалізації агропродукції в Україні за п'ять місяців поточного року.

Загальне виробництво продукції сільського господарства в усіх категоріях господарств за січень-травень ц.р. зросло на 2,3%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – на 7,1%, а в господарствах населення – скоротилося на 1,0%.

Проведення весняно-польових робіт. За розрахунками, станом на 1 червня ц.р. ярі культури (з урахуванням пересіву по загиблих озимих та багаторічних травах) посіяно на площі 16,3 млн.га, що на 1,4% більше, ніж на відповідну дату торік.

У структурі посівної площі ярого клину зернові і зернобобові культури (без кукурудзи) займали 33,0%, кукурудза на зерно – 13,2%, соняшник – 25,2%, цукрові буряки (фабричні) – 2,1%, картопля та овочі – 11,4%.

На початок червня ц.р., за інформацією сільськогосподарських підприємств (крім малих), із 8,0 млн.га, посіяних восени 2008 р. озимих на зерно і зелений корм, в зимовий та весняний період загинуло 470,4 тис.га (5,9% до посіяного), у т.ч. озимих на зерно – 107,4 тис.га (1,6%).

Тваринництво. За розрахунками, на 1 червня ц.р. порівняно з 1 червня 2008 р. чисельність поголів'я великої рогатої худоби скоротилася на 4,4% (у т.ч. корів – на 6,5%); зросло поголів'я свиней (на 6,1%), овець і кіз (на 3,3%), птиці всіх видів (на 6,8%).

Господарствами населення на початок червня ц.р. утримувалось 69,1% загальної чисельності великої рогатої худоби (торік – 68,2%), у т.ч. корів – 78,3% (78,4%), свиней – 57,5% (60,6%), овець і кіз – 82,8% (як і торік), птиці всіх видів – 52,1% (54,0%).

В сільськогосподарських підприємствах загальний обсяг вирощування худоби та птиці перевищив рівень січня-травня 2008 р. на 8,0%, у т.ч. птиці – на 10,2%, свиней – на 6,6%, великої рогатої худоби – на 1,4%. Відношення загального обсягу вирощування худоби та птиці до реалізації тварин на забій становило 110,2% (торік – 98,7%). Середньодобові прирости великої рогатої худоби на вирощуванні, відгодівлі та нагулі зросли на 11,6%, свиней – на 3,1% та відповідно становили 462 г та 367 г.

На 1 червня ц.р. в аграрних підприємствах (крім малих), що займалися тваринництвом, було в наявності кормів усіх видів 1,3 млн.т корм.од. (в 1,7 раза більше, ніж торік), у т.ч. концентрованих – 0,7 млн.т корм.од. (у 1,7 р.б.). У розрахунку на одну умовну голову великої худоби припадало по 3,1 ц корм.од. кормів усіх видів, у т.ч. концентрованих – по 1,6 ц корм.од. (торік – відповідно 1,9 ц та 1,0 ц корм.од.).

Реалізація сільськогосподарської продукції. Загальний обсяг реалізованої аграрними підприємствами власно виробленої продукції за січень-травень 2009 р. порівняно з відповідним періодом 2008 р. збільшився на 56% у т.ч. продукції рослинництва – у 2,9 раза, продукції тваринництва – на 2,5%.

Середні ціни продажу аграрної продукції сільськогосподарськими підприємствами за всіма напрямами реалізації за січень-травень 2009 р. порівняно з відповідним періодом 2008 р. зменшилися на 24%, у т.ч. на продукцію рослинництва на 39%, а на продукцію тваринництва – зросли на 5%. У травні ц.р. порівняно з квітнем середні ціни реалізації продукції зросли на 1%, у т.ч. продукції рослинництва – на 6%, а продукції тваринництва – зменшилися на 3%.

Наявність зерна та насіння соняшнику. На 1 червня 2009 р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур, було в наявності 8,4 млн.т зерна (на 26% більше проти 1 червня 2008 р.), у т.ч. 4,2 млн.т пшениці, 1,8 млн.т кукурудзи, 1,2 млн.т ячменю, 0,4 млн.т жита. Безпосередньо в аграрних підприємствах зберігалося 3,2 млн.т зерна (у 1,7 р.б.), у т.ч. 1,2 млн.т пшениці, 0,8 млн.т кукурудзи, 0,6 млн.т ячменю, 0,1 млн.т жита. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 5,2 млн.т зерна (на 9% більше), у т.ч. зернозберігаючі – 3,4 млн.т (на 6% більше).

Запаси насіння соняшнику становили 1,6 млн.т, із них безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) зберігалося 0,5 млн.т, а в підприємствах, що здійснюють його переробку та зберігання – 1,1 млн.т.

Таблиця 1. Виробництво основних видів продукції тваринництва

Продукція	Усі категорії господарств		Аграрні підприємства		Господарства населення		Частка населення, %	
	2009 р.	у % до 2008 р.	2009 р.	у % до 2008 р.	2009 р.	у % до 2008 р.	2009 р.	2008 р.
М'ясо[1], тис.т	1078,6	95,2	529,7	96,6	548,9	94,0	50,9	51,6
Молоко, тис.т	4367,5	99,5	910,3	106,8	3457,2	97,8	79,2	80,6
Яйця, млн.шт.	6598,2	103,8	3701,7	105,4	2896,5	101,8	43,9	44,7

[1] Реалізація худоби та птиці на забій (у живій вазі)

Таблиця 2. Чисельність поголів'я основних видів худоби та птиці (тис. голів)

Тварини	Усі категорії господарств			Сільгосппідприємства			Господарства населення		
	на 1 червня 2009 р.	до 1 червня 2008 р.		на 1 червня 2009 р.	до 1 червня 2008 р.		на 1 червня 2009 р.	до 1 червня 2008 р.	
		+/–	у %		+/–	у %		+/–	у %
Велика рогата худоба	5802,5	-267,2	95,6	1792,2	-136,0	92,9	4010,3	-131,2	96,8
у т.ч. корови	2891,9	-200,0	93,5	627,1	-39,4	94,1	2264,8	-160,6	93,4
Свині	7082,7	407,8	106,1	3012,8	386,0	114,7	4069,9	21,8	100,5
Вівці та кози	2154,7	68,5	103,3	370,3	11,1	103,1	1784,4	57,4	103,3
Птиця	196017	12423	106,8	93967	9577	111,3	102050	2846	102,9

Таблиця 3. Хід сівби основних сільськогосподарських культур станом на 1 червня 2009 р., тис.га

Культури	Всі категорії господарств		У тому числі			
			сільськогосподарські підприємства		господарства населення	
	2009 р.	2009 р. у % до 2008 р.	2009 р.	2009 р. у % до 2008 р.	2009 р.	2009 р. у % до 2008 р.
Ярі культури – усього	16291,1	101,4	10676,0	102,1	5615,1	99,9
з них по ярому клину	15963,5	100,6	10353,9	101,0	5609,6	99,9
по загиблих озимих та багаторічних травах	327,6	158,3	322,1	158,4	5,5	157,1
Зернові та зернобобові культури (без кукурудзи)	5274,3	106,9	3779,9	108,2	1494,4	103,6
з них ячмінь	3734,2	111,7	2509,4	115,0	1224,8	105,6
кукурудза на зерно	2113,8	85,3	1524,5	81,8	589,3	95,8
цукрові буряки (фабричні)	330,4	84,3	288,5	88,6	41,9	63,2
соняшник на зерно	4029,5	98,9	3136,9	99,4	892,6	97,4
кольза – ріпак ярий	40,4	103,6	36,8	94,4	3,6	–
картопля	1389,3	98,3	25,3	109,1	1364,0	98,1
овочі відкритого ґрунту	436,7	98,7	39,9	78,7	396,8	101,3

Таблиця 4. Реалізація основних видів продукції сільгосппідприємствами (крім малих) у січні-травні 2009 р.

Продукція	Обсяг реалізованої продукції		Середня ціна реалізації		Довідково: травень 2009	
	тис.тонн	у % до січня-травня 2008 р.	грн. за тонну (тис.шт.)	у % до січня-травня 2008 р.	грн. за тонну (тис.шт.)	у % до квітня 2009 р.
Зернові культури	8633,9	309,0	749,1	67,3	862,1	110,2
у т.ч. пшениця	4170,2	354,3	718,8	67,8	798,8	106,0
жито	144,5	662,9	628,4	61,6	596,7	91,1
ячмінь	1040,4	308,7	755,8	63,2	752,7	96,9
кукурудза	2936,7	-	754,5	-	939,7	116,5
Насіння соняшнику	1408,2	551,3	1775,0	49,0	2014,7	101,7
Худоба та птиця (у живій вазі)	541,9	98,8	10426,7	111,8	10937,0	103,1
у т.ч. велика рогата худоба	83,9	80,6	9111,8	102,0	8938,4	100,8
свині	103,3	86,0	14775,5	128,5	14463,0	94,9
птиця	352,6	109,6	9459,7	109,2	10463,9	106,7
Молоко та молочні продукти	779,7	110,1	1858,8	87,2	1739,1	92,3
Яйця, млн.шт.	3339,2	110,4	346,9	95,5	260,2	76,9

За матеріалами Держкомстату України (Експрес-випуск від 15 червня 2009 р.)

Загальний звіт про результати торгів

сільськогосподарською продукцією, продуктами її переробки, продовольством на Акредитованих товарних біржах України з 12 по 18 травня 2009 року

Назва товару	Державний стандарт	Рік виробництва / дата поставки	Базис поставки	Обсяг, тонн	Середньозважена ціна за одну тонну			
					включає ПДВ		без ПДВ	
					грн.	USD	грн.	USD
СПОТ								
Вінницька товарна універсальна біржа								
*Крупа горохова колота	ГОСТ 6201-68	2008	DAF	30,00	2133,32	280,00		
Донецька товарна біржа								
*Насіння гірчиці	ГОСТ 9159-71	2008	FCA	44,00	5541,10	728,00		
Житомирська товарна агропромислова біржа								
*Крупа горохова колота	ГОСТ 6201-68	2008	FOB	67,50	2093,14	275,00		
Запорізька товарна біржа «Гілея»								
*Просо 1 клас	ГОСТ 22983-88	2008	DDU	121,00	1803,15	236,93		
*Просо 3 клас	ГОСТ 22983-88	2008	FCA	66,00	989,34	130,00		
*Горох 1 клас	ДСТУ 4523-2006	2008	DDU	20,50	2899,03	380,88		
*Насіння соняшнику 2 клас	ДСТУ 4694-2006	2008	FCA	20,00	2666,65	350,00		
Західно-Українська регіональна агропромислова біржа (м.Львів)								
*Кукурудза для кормових потреб	ДСТУ 4525-2006	2008	CPT	1000,00	1156,93	152,00		
Івано-Франківська аграрна біржа								
*Насіння соняшнику вищий клас	ДСТУ 4694-2006	2008	FCA	88,00	4414,61	580,00		
*Сорго	ГОСТ 8759-92	2008	FCA	132,00	646,97	85,00		
*Вика	ДСТУ 4828-2007	2008	DDU	22,00	4247,16	558,00		
Кримська аграрна біржа								
*Пшениця м'яка 6 клас	ДСТУ 3768-2004	2008	CPT	2000,00	1065,60	140,00		
*Ячмінь 3 клас	ДСТУ 3769-98	2008	CPT	2000,00	1080,82	142,00		
Придніпровська товарна біржа								
*Кукурудза для кормових потреб	ДСТУ 4525-2006	2008	FOB	1650,00	1050,37	138,00		
*Шрот соняшниковий	ДСТУ 4638-2006	2008	FOB	1000,00	1134,10	149,00		
Рівненська міжрегіональна універсальна товарно-майнова біржа «Прайс»								
*Ячмінь пивоварний 2 клас	ДСТУ 3769-98	2008	DDU	65,00	1566,12	205,76		
*Цукор пісок	ДСТУ 4623-2006	2008	DAF	63,80	3615,42	475,00		
Тернопільська агропромислова біржа								
*Горох 1 клас	ДСТУ 4523-2006	2008	CPT	21,00	2256,61	296,52		
Товарна біржа «Аграрна біржа» (м.Херсон)								
*Кукурудза для кормових потреб	ДСТУ 4525-2006	2008	FOB	1700,00	1258,97	165,41		
*Насіння соняшнику 2 клас	ДСТУ 4694-2006	2008	DAF	108,00	1902,58	250,00		
*Насіння соняшнику 2 клас	ДСТУ 4694-2006	2008	FOB	7600,00	2671,50	351,00		
*Насіння соняшнику вищий клас	ДСТУ 4694-2006	2008	FCA	41,60	4947,41	650,00		
Товарна біржа «Катеринославська» (м.Дніпропетровськ)								
*Пшениця м'яка 6 клас	ДСТУ 3768-2004	2008	FOB	3000,00	1162,64	152,75		
*Гречка 2 клас	ДСТУ 4524-2006	2008	CPT	63,00	2108,36	277,00		
*Кукурудза для кормових потреб	ДСТУ 4525-2006	2008	DAF	650,00	1841,96	242,00		
Товарна біржа «Київська агропромислова біржа»								
*Пшениця м'яка 6 клас	ДСТУ 3768-2004	2008	FOB	4100,00	1142,85	150,00		
Товарна біржа «Українська ф`ючерсна біржа» (м.Київ)								
*Пшениця м'яка 4 клас	ДСТУ 3768-2004	2008	FOB	420,00	1331,99	175,00		
*Пшениця м'яка 5 клас	ДСТУ 3768-2004	2008	CPT	25000,00	1016,88	133,60		
*Кукурудза для кормових потреб	ДСТУ 4525-2006	2008	CPT	1000,00	1333,32	175,00		
*Кукурудза для кормових потреб	ДСТУ 4525-2006	2008	DAF	500,00	951,42	125,00		
*Насіння соняшнику 2 клас	ДСТУ 4694-2006	2008	FOB	9600,00	1560,11	205,00		
*Сорго	ГОСТ 8759-92	2008	FOB	5000,00	978,06	128,50		
Товарна біржа АПК центральних областей України (м.Черкаси)								
*Пшениця м'яка 6 клас	ДСТУ 3768-2004	2008	FOB	50000,00	989,48	130,00		
*Просо 1 клас	ГОСТ 22983-88	2008	DDU	22,00	2167,31	284,75		
*Просо 3 клас	ГОСТ 22983-88	2008	DDU	84,00	1222,54	160,64		
*Насіння соняшнику 2 клас	ДСТУ 4694-2006	2008	FCA	40,00	2511,76	330,00		
Українська універсальна біржа «Капітал» (м.Київ)								
*Пшениця м'яка 4 клас	ДСТУ 3768-2004	2008	FOB	30000,00	1279,15	168,00		
*Ячмінь 3 клас	ДСТУ 3769-98	2008	CPT	6600,00	1073,21	141,00		
*Ячмінь 3 клас	ДСТУ 3769-98	2008	FOB	30000,00	1173,33	154,00		
*Рис 1 клас	ГОСТ 6293-90	2008	FCA	21,00	6850,26	900,00		
*Олія соняшникова нерафінована	ДСТУ 4492-2005	2008	DAF	70,00	6088,24	800,00		
Українська універсальна біржа (м.Полтава)								
*Пшениця м'яка 3 клас	ДСТУ 3768-2004	2008	CFR	250,00	1537,28	202,00		
*Кукурудза для кормових потреб	ДСТУ 4525-2006	2008	CPT	5000,00	1088,27	143,00		
*Кукурудза для кормових потреб	ДСТУ 4525-2006	2008	CIF	2250,00	1316,58	173,00		
*Насіння маку	ГОСТ 12094-76	2008	DDU	41,00	8750,89	1149,87		
*Насіння соняшнику 2 клас	ДСТУ 4694-2006	2008	FCA	20,00	2130,88	280,00		
Херсонська товарно-сировинна біржа «Кристал»								
*Насіння соняшнику 1 клас	ДСТУ 4694-2006	2008	FOB	4000,00	3058,66	401,91		
Хмельницька обласна товарна біржа								
*Просо 3 клас	ГОСТ 22983-88	2008	FCA	66,00	1054,18	138,50		
Чернігівська обласна товарна агропромислова біржа								
*Пшениця м'яка 4 клас	ДСТУ 3768-2004	2008	CPT	1000,00	1127,61	148,00		
*Просо 3 клас	ГОСТ 22983-88	2008	FCA	21,00	1058,28	138,90		
Чорноморська товарна біржа АПК (м.Миколаїв)								
*Горох 3 клас	ДСТУ 4523-2006	2008	FOB	500,00	1826,74	240,00		
Форвард								
Донецька товарна біржа								
*Сорго	ГОСТ 8759-92	31.12.2009	FOB	6000,00	837,25	110,00		
Товарна біржа «Українська ф`ючерсна біржа» (м.Київ)								
*Пшениця м'яка 6 клас	ДСТУ 3768-2004	31.12.2009	FOB	14000,00	1317,43	173,00		
*Ячмінь 3 клас	ДСТУ 3769-98	31.12.2009	FOB	1802,39	1087,21	142,84		
*Насіння гірчиці	ГОСТ 9159-71	30.09.2009	FCA	70,00	5080,19	666,78		
Українська універсальна біржа (м.Полтава)								
*Пшениця м'яка 4 клас	ДСТУ 3768-2004	31.12.2009	FCA	644,00	1107,30	145,50		
*Горох 1 клас	ДСТУ 4523-2006	31.07.2009	FCA	243,00	2321,14	305,00		
*Насіння гарбуза	ГОСТ 658-95	31.12.2009	FCA	21,00	16286,04	2140,00		
*Насіння соняшнику 2 клас	ДСТУ 4694-2006	25.12.2009	FCA	25,00	1598,16	210,00		
*Насіння коріандру	ГОСТ 17081-97	30.08.2009	DDU	40,00	7242,25	951,64		
Херсонська товарно-сировинна біржа «Кристал»								
*Горох 3 клас	ДСТУ 4523-2006	31.07.2009	CPT	700,00	1445,96	190,00		

Довідково: Базисні умови поставки

EXW	Франко-завод (місце вказано)
FCA	Франко перевезення (місце вказано)
CPT	Перевезення оплачено до (місце призначення вказано)
CIP	Перевезення і страхування оплачено до (місце вказано)
DAF	Поставка до кордону (місце вказано)
DEQ	Доставлено франко-причал (порт призначення вказано)
FOB	Франко-борт (порт відвантеження вказано)
DES	Доставлено франко-судно (порт призначення вказано)
DDU	Доставлено, мито не сплачено (місце призначення вказано)
DDP	Доставлено, мито сплачено (місце призначення вказано)
CFR	Вартість і фрахт (порт призначення вказано)
CIF	Вартість, страхування і фрахт (порт призначення вказано)
FAS	Франко вздовж борту судна (порт відвантаження вказано)

Середньозважені біржові ціни

на сільгосппродукцію, продукти її переробки, продовольство, які склалися на Акредитованих товарних біржах з 12 по 18 травня 2009 року

Назва товару	Державний стандарт	Рік виробництва / дата поставки	Базис поставки	Обсяг, тонн	Середньозважена ціна за одну тонну з ПДВ, грн.			Ціна USD, середня
					min	середня	max	
Експортні контракти*: СПОТ								
Пшениця м'яка 3 клас	ДСТУ 3768-2004	2008	CFR	250,00	1537,28	1537,28	1537,28	202,00
Пшениця м'яка 4 клас	ДСТУ 3768-2004	2008	CPT	1000,00	1127,61	1127,61	1127,61	148,00
Пшениця м'яка 4 клас	ДСТУ 3768-2004	2008	FOB	30420,00	1271,10	1279,88	1331,99	168,10
Пшениця м'яка 5 клас	ДСТУ 3768-2004	2008	CPT	25000,00	1016,88	1016,88	1016,88	133,60
Пшениця м'яка 6 клас	ДСТУ 3768-2004	2008	CPT	2000,00	1065,60	1065,60	1065,60	140,00
Пшениця м'яка 6 клас	ДСТУ 3768-2004	2008	FOB	57100,00	989,48	1009,59	1162,64	132,63
Гречка 2 клас	ДСТУ 4524-2006	2008	CPT	63,00	2108,36	2108,36	2108,36	277,00
Рис 1 клас	ГОСТ 6293-90	2008	FCA	21,00	6850,26	6850,26	6850,26	900,00
Просо 1 клас	ГОСТ 22983-88	2008	DDU	143,00	1792,10	1859,17	2167,31	244,29
Просо 3 клас	ГОСТ 22983-88	2008	FCA	153,00	989,34	1026,77	1058,28	134,89
Просо 3 клас	ГОСТ 22983-88	2008	DDU	84,00	1222,54	1222,54	1222,54	160,64
Сорго	ГОСТ 8759-92	2008	FCA	132,00	646,97	646,97	646,97	85,00
Сорго	ГОСТ 8759-92	2008	FOB	5000,00	978,06	978,06	978,06	128,50
Ячмінь пивоварний 2 клас	ДСТУ 3769-98	2008	DDU	65,00	1566,12	1566,12	1566,12	205,76
Ячмінь 3 клас	ДСТУ 3769-98	2008	CPT	8600,00	1073,21	1074,98	1080,82	141,23
Ячмінь 3 клас	ДСТУ 3769-98	2008	FOB	30000,00	1173,33	1173,33	1173,33	154,00
Кукурудза для кормових потреб	ДСТУ 4525-2006	2008	CPT	7000,00	1088,27	1133,09	1333,32	148,86
Кукурудза для кормових потреб	ДСТУ 4525-2006	2008	DAF	1150,00	951,42	1454,77	1841,96	191,13
Кукурудза для кормових потреб	ДСТУ 4525-2006	2008	FOB	3350,00	1050,37	1156,23	1278,72	151,91
Кукурудза для кормових потреб	ДСТУ 4525-2006	2008	CIF	2250,00	1316,58	1316,58	1316,58	173,00
Горох 1 клас	ДСТУ 4523-2006	2008	CPT	21,00	2256,61	2256,61	2256,61	296,52
Горох 1 клас	ДСТУ 4523-2006	2008	DDU	20,50	2899,03	2899,03	2899,03	380,88
Горох 3 клас	ДСТУ 4523-2006	2008	FOB	500,00	1826,74	1826,74	1826,74	240,00
Насіння соняшнику 1 клас	ДСТУ 4694-2006	2008	FOB	4000,00	3058,66	3058,66	3058,66	401,91
Насіння соняшнику 2 клас	ДСТУ 4694-2006	2008	FCA	80,00	2130,88	2455,26	2666,65	322,50
Насіння соняшнику 2 клас	ДСТУ 4694-2006	2008	DAF	108,00	1902,58	1902,58	1902,58	250,00
Насіння соняшнику 2 клас	ДСТУ 4694-2006	2008	FOB	17200,00	1560,11	2051,19	2709,66	269,51
Насіння соняшнику вищий клас	ДСТУ 4694-2006	2008	FCA	129,60	4414,61	4585,63	4947,41	602,47
Насіння гірчиці	ГОСТ 9159-71	2008	FCA	44,00	5541,10	5541,10	5541,10	728,00
Вика	ДСТУ 4828-2007	2008	DDU	22,00	4247,16	4247,16	4247,16	558,00
Насіння маку	ГОСТ 12094-76	2008	DDU	41,00	8476,11	8750,89	9012,58	1149,87
Шрот соняшниковий	ДСТУ 4638-2006	2008	FOB	1000,00	1134,10	1134,10	1134,10	149,00
Цукор пісок	ДСТУ 4623-2006	2008	DAF	63,80	3615,42	3615,42	3615,42	475,00
Крупа горохова колота	ГОСТ 6201-68	2008	DAF	30,00	2133,32	2133,32	2133,32	280,00
Крупа горохова колота	ГОСТ 6201-68	2008	FOB	67,50	2093,14	2093,14	2093,14	275,00
Олія соняшникова нерафінована	ДСТУ 4492-2005	2008	DAF	70,00	6088,24	6088,24	6088,24	800,00
Експортні контракти*: Форвард								
Пшениця м'яка 4 клас	ДСТУ 3768-2004	31.12.2009	FCA	644,00	1107,30	1107,30	1107,30	145,50
Пшениця м'яка 6 клас	ДСТУ 3768-2004	31.12.2009	FOB	14000,00	1316,77	1317,43	1318,09	173,00
Сорго	ГОСТ 8759-92	31.12.2009	FOB	6000,00	837,25	837,25	837,25	110,00
Ячмінь 3 клас	ДСТУ 3769-98	31.12.2009	FOB	1802,39	1087,21	1087,21	1087,21	142,84
Горох 1 клас	ДСТУ 4523-2006	31.07.2009	FCA	243,00	2321,14	2321,14	2321,14	305,00
Горох 3 клас	ДСТУ 4523-2006	31.07.2009	CPT	700,00	1445,96	1445,96	1445,96	190,00
Насіння соняшнику 2 клас	ДСТУ 4694-2006	25.12.2009	FCA	25,00	1598,16	1598,16	1598,16	210,00
Насіння гірчиці	ГОСТ 9159-71	30.09.2009	FCA	70,00	4959,59	5080,19	5170,63	666,78
Насіння гарбуза	ГОСТ 658-95	31.12.2009	FCA	21,00	16286,04	16286,04	16286,04	2140,00
Насіння коріандру	ГОСТ 17081-97	30.08.2009	DDU	40,00	7242,25	7242,25	7242,25	951,64

* Експортний контракт – ПДВ обчислюється за нульовою ставкою. **За даними Союзу аграрних бірж України**

Перелік акредитованих товарних бірж

№	Назва біржі	Регіон
1	Аграрна біржа	м.Херсон
2	Вінницька товарна універсальна біржа	м.Вінниця
3	Донецька товарна біржа	м.Донецьк
4	Житомирська агропромислова товарна біржа	м.Житомир
5	Запорізька товарна біржа «Гілея»	м.Запоріжжя
6	Західно-Українська регіональна агропромислова біржа	м.Львів
7	Івано-Франківська аграрна товарна біржа	м.Івано-Франківськ
8	Товарна біржа «Київська агропромислова біржа»	м.Київ
9	Кримська аграрна біржа	м.Сімферополь
10	Кримська універсальна біржа	АР Крим
11	Луганська агропромислова товарна біржа	м.Луганськ
12	Одеська аграрна біржа	м.Одеса
13	Одеська товарна біржа	м.Одеса
14	Подільська спеціалізована аграрна біржа	м.Хмельницький
15	Придніпровська товарна біржа	м.Дніпропетровськ
16	Рівненська міжрегіональна товарно-майнова біржа «Прайс»	м.Рівне
17	Слов'янська універсальна біржа	м.Дніпропетровськ
18	Сумська товарна біржа	м.Суми
19	Тернопільська агропромислова біржа	м.Тернопіль
20	Товарна біржа «Катеринославська»	м.Дніпропетровськ
21	Товарна біржа АПК центральних областей України	м.Черкаси
22	Товарна біржа «Львівська Універсальна»	м.Львів
23	Товарна біржа «Українська-Донецьк»	м.Донецьк
24	ТОВ «Центральна Товарна біржа»	м.Полтава
25	Товарна біржа «Українська ф'ючерсна біржа»	м.Київ
26	Українська аграрна біржа	м.Київ
27	Українська спеціалізована зернова біржа	м.Київ
28	Українська універсальна біржа	м.Полтава
29	Українська універсальна товарна біржа	м.Херсон
30	Українська універсальна біржа «Капітал»	м.Київ
31	Універсальна біржа «Україна»	м.Харків
32	Херсонська товарно-сировинна біржа «Кристал»	м.Херсон
33	Хмельницька обласна товарна біржа	м.Хмельницьк
34	Чернігівська обласна товарна агропромислова біржа	м.Чернігів
35	Чорноморська товарна біржа	м.Миколаїв

Медова княгиня та її «Ройовий стан»

Софія Багірова

БДЖОЛЯРСТВО ₴ Із волинськими пасічниками – членами Братства бджолярів землі Волинської «Ройовий стан» – нас звела, здавалося, сама доля. Адже з-поміж численних запашних яток із медом та продуктами бджільництва, довкола яких на виставці «Агро-2009» роїлися оси та люди, ми завели розмову саме з волинянами, біля ятки котрих днем раніше зупинявся і Президент Віктор Ющенко…

ЧОГО тільки не привезли братчики на столичну виставку-ярмарок: тут вам і мед, і пилок, і маточкове молочко, перга («бджолиний хліб»), гологенат трутневих личинок, прополіс, мазі на основі прополісу та меду, витяжка з личинок воскової молі, прополісний мед, медові напої (це і питний мед, і медові кваси, і медові бальзами, і медівка тощо), віск, підмор бджіл...

Ось такий великий асортимент у «Ройового стану», якому наразі лише п'ять років. А розпочалося все 25 лютого 2004 року, коли в старій частині Луцька біля «Кам'яниці» у Тараса Рубана зібралося 10 пасічників. Це була перша зустріч пасічників, яка започаткувала народження нової громадської організації. Головою осередку обрано пасічника з діда-прадіда – Віталія Приймака. Так почалося Братство бджолярів землі Волинської «Ройовий стан», яке на сьогодні налічує дві сотні братчиків – це приватні пасічники, люди, котрі мають як велику пасіку, так і по 2-4 вулики для задоволення душі; є пасічники, які присвятили своє життя тільки бджільництву. Тобто контингент бортників розмаїтий. Найстарішому представникові братства – 84 роки, а наймолодший навчається в 9-му класі середньої школи і вже заробляє гроші з власної пасіки.

Марія і Антон Шотіки – члени, засновники братства. Мають понад 60 вуликів. І, коли відвідують виставки, то представлять лише свою продукцію, ні в кого не перекуповуючи. Мають великий асортимент продукції бджільництва, якої цій родині вистачає для того, щоб забезпечити і себе, і всіх, хто до них звертається.

Збутом почали більше цікавитися останніми роками, коли відчули зростання потреб людей у меді та іншій продукції бджільництва.

Торік були на медовому чемпіонаті в Пирогово (Київ), і за кількістю, різноманітністю продукції, її якістю вибороли медаль за третє місце, а пані Марію, головну ініціаторку та натхненницю братства, обрали медовою княгинею. Марія Шотік робить різноманітні суміші з квітковим пилочком. «Квітковий пилочок ще декілька років тому йшов на насмішку, люди не знали особливо, що це таке, а зараз, завдяки численним публікаціям, люди дізналися, що це дуже цінний продукт, який вп'ятеро-вшестеро перевищує будь-які аптечні вітаміни. Це справді природній продукт, у якому вся табличка Менделєєва, і навіть у тому процентному співвідношенні, яке потрібне для людини. А сам пилочок можна вживати в різних ракурсах: чи сам смоктати в роті, чи з медом один до одного, чи медово-пилкову суміш, яку можна давати діткам з будь-якими джемами для оздоровлення, чи навіть медово-пилкову масу з маточним молочком – тут і здоров'я, і сила, і природа, люди дуже схвально відгукуються про цей продукт».

Медова княгиня – Марія ШОТІК

Гордість волинян – це також «медівка», питні меди. «Це особливий продукт, він не зробиться, скажімо, сьогодні на сьогодні, – розповідає медова княгиня. – Його треба дуже довго вистоювати, туди треба вкладати справді душу, він настоюється не менш ніж рік. Ми як зробимо 15-20 літрів, то його можна продати і за один раз. Але ми розтягуємо це задоволення, щоб по чашечці, по 10-20 г, але щоб кожна зацікавлена людина могла скуштувати й дізнатися, що це за продукт такий. Тому що це відродження стародавніх традицій. Це колишній напій, зараз люди спаплюжили цю назву «медівка». Та «медовуха», яка продається в магазинах, – навіть близько не відповідає своїй назві».

Унікальні властивості має й перга, так званий «бджолиний хліб». Хоча його мають усі пасічники, але не всі здогадуються, що його також можна вживати і продавати як готовий продукт. «Це єдиний у світі препарат, повністю готовий до вживання, на засвоєння якого організму людини не потрібно витрачати енергію, за нас це зробила бджілка, – каже пані Марія. – Це квітковий пилочок, який занесла у стільнички сама бджілка, додавши при цьому крапельку бджолиної отрути, крапельку прополісу, і всі ці мікроелементи повністю розщепивши своїми слинними залозами. Взагалі це корм для личинок, де закладена програма впливу на живий організм, побудову його основних систем: формується серцево-судинна, кровоносна, нервова, кісткова системи, шлунково-кишковий тракт. Завдяки чому за три дні личинка збільшується в 1500 разів! Такої біологічної активності на сьогодні не має жоден продукт у світі. До речі, бджолиний хліб утричі ефективніший за просто пилок. Пергу розсмоктують в роті, не запиваючи ніякою рідиною, вживають по 1-2 грами. Однак гіпертонікам і людям з нормальним тиском слід вживати її за півгодини до їжі – тоді посилений приплив крові до шлунку знижує кров'яний тиск, і гіпертонікам це йде на користь, а от люди з пониженим тиском відчувають дискомфорт через відплив крові від голови, тож їм слід вживати «бджолиний хліб» після їжі».

Відтак бджільництво – виробництво «безвідходне». І, хоча основною «діяльністю» є збирання меду, під час цього процесу утворюється чимало «побічних» продуктів, тож торгують волиняни від цілющого бджолиного підмору (тілами мертвих бджіл) аж до воскових свічок.

Як відомо, Волинь досі особливо не славилася своїми медозборами, адже немає тут таких плантацій, засіяних медовими травами, як, скажімо, на Полтавщині або Черкащині. Тож викручуються волинські пасічники як можуть. Так, сім'я Шотіків має батьківський пай на 3-4 гектари, і щоразу робить сівозміну, засіваючи медоносним різнотрав'ям. Здебільшого сіють фацелію, гречку, розторопшу – у такій суміші мед стає багатогранним і надзвичайно цінним для споживання. Є тут і липа, і акація, але якогось окремого конкретного виду волинські меди не мають. Тож його назви: це травневий мед, мед раннього літнього збору, польові та лісові квіти, ну і пізній (якщо в когось є гречка, а як ні в кого немає, то сіють самі).

Зі збутом як таким проблем братчики-бджолярі не мають – була б тільки погода. Реалізують і у магазинах Луцька та області, на ринках, виставках-ярмарках. А от ціна на сьогодні не відповідає затратам, бідкається медова княгиня: «Коли всі ціни ростуть, вартість меду залишається незмінною, бо це йде для оздоровлення. Кожен пасічник, якщо він пасічник справжній, кладучи руку на серце, не може ставити ту ціну, яку зараз потребують ринкові умови».

Ну а зараз братчики «Ройового стану» всерйоз подумують про зелений туризм в області. Адже бджільництво – не це лише медоносний бізнес, а й надзвичайно корисна дихальна терапія. Японці, побувавши в Луцьку, навіть висловили ідею – приїздити на пасіки і закачувати цілюще повітря з вулика в подушки для подальшого вдихання з лікувальною метою. Тож завдяки ідейним, легким на підйом японцям, можливо, невдовзі Волинь стане вітчизняною столицею «зеленого туризму», і в господі кожного бджоляра на туристів чекатимуть місця для зцілення та відпочинку на пасіках з цілющою аурою просто неба... ■

₴ ПЕРЕДПЛАТА

Шановні читачі! Передплатіть газету «АГРОПРОФІ» на 2009-й рік в будь-якому поштовому відділенні або через Редакцію. ЧИТАЙТЕ НАС І БУДЬТЕ ЗАМОЖНИМИ!

Наш індекс: 98990

Шановні читачі!

Передплата на український тижневик ділової інформації «АГРОПРОФІ» на 2009 рік не закінчується. «АГРОПРОФІ» – це газета про реальну практику впровадження сучасних технологій агровиробництва і управління для досягнення максимальної ефективності. Ми заповнюємо вакуум ОПЕРАТИВНОЇ, ДІЛОВОЇ ГАЗЕТНОЇ ІНФОРМАЦІЇ БЕЗ ПОЛІТИКИ для фахівців АПК, які приймають рішення: керівників і менеджерів, власників бізнесу та інвесторів.

Передплатити нашу газету ви можете у будь-якому відділенні УДППЗ «Укрпошта» за Каталогом передплатних видань.

Передплатити «АГРОПРОФІ» можна також через редакцію, до того ж – з будь-якого місяця та на будь-який термін за договором. Вартість редакційної передплати у **І півріччі 2009 року – 16,00 грн.** на місяць.

З питань редакційної передплати телефонуйте: тел. (044) 227-93-55, або пишіть: info@agroprofi.com.ua